

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Erscheint jeden Samstag — Verlag u. Schriftleitung: Marburg (Drau), Badgasse 6 — Ruf 25-67 — Bezugspreise: in der Ostmark, vierteljähr. RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr; im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zustellgebühr — Postscheckkonto Wien Nr. 55036

Nr. 55 - III. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Freitag, 31. Dezember 1943

Einzelpreis 10 Rpf

1943 - leto uspešne nemške obrambe

Na pragu Novega leta - Sovražniki niso nikjer dosegli odločilnih strateških uspehov - Führer je ukrenil vse za zmagovito obrambo evropske trdnjave Zimska ofenziva boljševikov ne bo omajala naše fronte - Zaupajmo v Novo leto

Ze leta 1939. so razni ameriški časopisi v svoji bujni domišljiji namigavali, da bo leto 1943. zgodovinskega pomena, ker bodo zavezniki v tem letu baje obhajali slavo svoje zmage nad Nemčijo. Tok vojne je pokazal, da so se tisti ameriški sanjači bridko varali. Temu nasproti so morali ugotavljati razni angleški vojaški strokovnjaki še v drugi polovici poslavljajočega se leta, da vojaška sila Velike Nemčije ni nikjer omajana, čeprav so zavezniki v tem letu vsled izdajstva Badoqlijeve vlade beležili ob silnih človeških in materialnih izgubah nekaj skromnih uspehov z vdorom v Južno Italijo. Ni še pozabljeno, da so nameravali Angleži in Amerikanci proslavljati svoj Božič v Rimu, toda nemška vojska jih je zaustavila na planinskih postojankah tako, da se lomil udarna sila anglosaških divizij v krvavih, menjajočih se bojih. »Polževa ofenziva«, kakor jo je imenoval Führer v svojem velikem govoru, je doprinesla dokaz, da pohodi Anglo-Amerikancev v Evropo niso nikaka lahka zadeva niti tedaj, če razpolagajo celo s premočjo v številčnem in materialnem oziru.

Ko se tako oziramo pred pragom Novega leta po preteklih dvanajstih mesecih, opažamo, da je bila uspešna nemška obramba na vseh frontnih odsekih glavno obeležje vojne dogajanja. To se pa ne nanaša samo na vzhod in na jug, kjer besni vojna vihra, temveč tudi na sever in na zapad, kjer se nemški generali in vojni strokovnjaki pripravili vse za »dostojen« sprejem Anglo-Amerikancev, ako bi se zares odločili za takozvano drugo fronto. Tako stoji nemška obrambna fronta od Norveške in Danske preko Rokavskega zaliva in francoske zapadne obale do Biskajskega zaliva. Ta obrambna fronta se vije tudi po sredozemskih obalah Francije do Severne Italije in prav tako tudi ob obalah Albanije, Dalmacije, Grčije itd. Gigantski je aparat, ki ga je vpostavilo vrhovno vodstvo nemške vojske za obrambo Evropa. Silne so naloge, ki so rvezane s to obrambo. Toda Führerjeva volja je bila izpolnjena povsod, in tako je zamogla Evropa v preteklem letu mirno čakati na tisto »drugo fronto«, ki je v letu 1943. kljub pritisku Moskve niso upali riskirati niti Angleži, niti Amerikanci. Dejstvo, da se širokoustna prorokovanja Anglo-Amerikancev v preteklem letu niso izpolnila, čeprav so jim boljševiki s svojo 5. julija pričetno letno ofenzivo po svojih močeh olajševali možnost napada, je bilo vsekakor razveseljen moment v teku dogodkov. Anglo-Amerikanci so s svojim cincanjem v letu 1943. dokazali pred vsem svetom, da je vojaška moč Nemčije nezlomljena. Ako sovražnik ugotavlja to dejstvo v petem letu nemškega vojskovanja, je izstavil nemškemu vojnemu vodstvu in hrabrosti nemških vojakov pač najboljšo spričevalo. K vsemu temu pa prihaja nezlomljena notranja nemška fronta. Nešteto krat so nemški voditelji in ministri s Führerjem na čelu povdarili, da sovražni tabor zaman pričakuje nemške kapitulacije, ker take kapitulacije, kakor se je odigrala v novembru leta 1918. nikdar ne bodo doživeli.

Srditi boji na vzhodni fronti so v drugi polo-

vici preteklega leta pokazali, da nemška vojska v svoji gibljivi strategiji pač lahko prepusti sovražniku razna področja, toda samo v popolnoma razrušenem stanju; za nobeno ceno pa ta vojska noče prepustiti sovražniku zakonitosti določanja. V svojih spretnih umikih na nove postojanke, je



PK-Kriegsbericht Palmowski (Sch)

Vorwärts!

nemška vojska na vzhodu lomila udarnost sovražnih divizij in slabila sovjetski vojni stroj, ki je določala po svojih zamislih in operativnih namenih. To je bil smisel nemške strategije v preteklih mesecih. Zavedati pa se moramo, da se odigravao gigantski boji na vzhodu še vedno zelo globoko na sovražnih tleh. Tudi to je moment, ki je pri presoji nemške obrambe vreden vsega spoštovanja.

Leto 1943., ki se pravkar poslavlja, je zedinilo nemški narod in ga strnilo v tako ozko povezanost domovine in fronte, kakor je zlepa ne najdemo v sicer tako bogati in pestri zgodovini nemškega vojskovanja. Slehernemu Nemcu je danes spričo trdote te vojne jasno, da ne gre samo za usodo Reich-a, temveč tudi za usodo posameznega nemškega človeka. Bilo bi odveč, ponavljati, kaj vse bi čakalo Nemce v slučaju poraza. Tudi najbolj bujna domišljija ne bi zamogla opisati gorja, ki bi se razlilo nad ves nem-

ški narod takorekoč s filmsko brzino. V zasledni Južni Italiji in na Siciliji uživajo Italijani že sedve anglosaške okupacije. Glad, pomanjkanje in epidemične bolezni brez zdravnikov in zdravil so se pojavile kot zvesti spremljevalci takozvanih »osrečevalcev« Evropa. Mimo tega jim trgaže iz objema deco, in to z nasiljem prevažajo v Sovjetijo, kjer naj bi se ta deca navzela boljševiškega duha. To je tista »svoboda«, ki jo prinašajo Anglo-Amerikanci podjarmljenim na konicah svojih bajonetov. Nemški narod je ravno v preteklem letu še bolj izravnal svojo drto. Z brezkompromisnostjo in brezpogojnostjo, kakor je ne najdemo pri nobenem drugem narodu, se pripravlja nemški narod na zadnje, odločilne epopeje, ki morajo prineset končno zmago. Po Führerjevih besedah v tej vojni ne bo ne zmagovalcev, ne premagancev. Eni bodo preostali, drugi bodo uničeni. Duh, ki preveva slehernega Nemca, jamči za to, da bo na bojišču zares ostal poslednji nemški bataljon. Nemški narod se bo nehal boriti šele tedaj, ko bo kazala ura zgodovine pet minut po dvanajstih.

Adolf Hitler je ojekleali ves nemški narod za izvršitev zgodovinske naloge. Te drugo svetovno vojno, ki je je internacionalno židovstvo skupno s plutokracijo in boljševizmom izvajalo in razpihnilo v velen požar, bo treba likvidirati z vsemi njenimi posledicami. Narodi Evrope si ne želijo ničesar tako željno kot ureditve nemškega socializma po vsej Evropi. Narodi Evrope hočejo v miru izgrajevati svoje bodočnost. To se zamore zgoditi samo pod močnim vodstvom Velike Nemčije. Sovražni tabor se zaveda, da se ne more v celoti kosati z nemško vojsko, zato se izživljajo v ubijanju nedolžnih starčkov, žena in otrok, v rušenju stanovanjskih predmestij nemških in drugih evropskih mest. S tem svojim divjanjem pa so v Nemčiji in po ostalih evropskih deželah še bolj utrdili zavest, da je treba to zločinsko zalego razbiti za vse čase. Ko gledamo na pragu Novega leta v vsekakor neznanu bodočnosti, nas navdaja trdno zaupanje, da bo v tej silni vojni zmagala pravica nad krivico in da pravi povzročitelji tega klanja za račun mednarodnega židovstva ne bodo ostali nekaznovani. Zgodovina bi bila brez vsakega smisla, ako bi se povrnilo kak nad-Versailles. Da se to nikdar ne bo zgodilo, nam jamči poleg modrega nemškega vodstva nedosegljiva hrabrost z večne slavo ovenčanih nemških vojakov.

In tako stopamo tudi Spodnještajerci v leto 1944. vedrega čela in s ponosnimi srci. Stori bomo vse, v domovini in na fronti, da pomagamo izvojevati največjo nemško zmago vseh časov. Ponosni smo, da ememo v krvavem metehu te druge svetovne vojne sooblikovati usodo nemškega naroda. Srečna zvezda, ki vodi Führerja na vseh njegovih potih, bo pripeljala po tej veliki zmagi tudi nas Spodnještajerce v srečen zaliv trajnega, ponosnega mira.

Führerjeve zasluge za nemški narod

Novo leto je že od nekaj časa, ko ljudje obračunajo svoje poglede po dogodkih, ki so jih doživeli, v preteklost odhajajočega leta. Ob prehodu leta se na vseh področjih človeškega življenja delajo obračuni o doseženih uspehih ali neuspehih, o sreči in nesreči, in mnogo ljudi je, ki jih taki računi vedno ne zadovoljijo.

V mislih imamo vse poklice od najnižjih do višjih in najvišjih, ki jih pozna človeštvo širom naše zemeljske obale. Pri tem prehajamo na letno bilanco nemškega vodstva državne uprave in ljudstva, ki je kljub trdoti, povzročeni po vojnih razmerah, visoko aktivna. Žal je premalo prostora, da bi se v okviru članka popisalo vse storitve in uspehe, ki jih je po nastopu vlade po letu 1933, do izbruha vojne leta 1939, ter v vseh dosedanjih vojnih letih, vključno leta 1943, pod veleumnim Führerjevimi vodstvom v vsakem pogledu dosegla nacionalsocialistična vlada.

Mislečim bralcem s tem ne povemo nič novega, kar se ni že davno lahko sami napravili sliko o vsem, če so pridno zasledovali naša tedenska politična, vojna, gospodarska in ostala poročila. Za tiste naše množične bralce, ki čitajo naš list bolj za brzi in krajši pogled in so morebiti tudi bolj površni zasledovalci političnega dogajanja v splošnem, pa hočemo v nastopnem, čisto kratko ocvetiti in ponoviti, kar mora vedeti danes vsak spodnještajerc, to je nekaj najvažnejših vvedel, ki jih je za korist, veličino in napredek svojega ljudstva, v času, ko je isto komaj desetkrat obhajalo Novo leto, ustvaril Adolf Hitler, odkar je na vladi.

Kot podlago za izvajanje nacionalsocialistične politike je Führer v Nemčiji odpravil najprej vse za nemški narod škodljive od židovskega kapitala odvisne politične stranke, odžagal je povsod večne pijavke ljudske krvi — žide —, nemško ljudstvo pa združil in zedinil v en edin tabor vseh Nemcev. S tem je na mah bilo konec prepričevanj, da se na krmilu radi samega sebe in na škodo ljudstva. Čez noč je celokupno nemško ljudstvo postalo pomočnik in sodelavec svojega voditelja, ki je zasledoval samo en cilj: napredek, dobrobit in veličino nemškega naroda ter njegovo srečnejšo bodočnost.

Njegovo drugo važno storitev v korist Nemčije in njenega prebivalstva je predstavljala brezkompromisna odprava vseh za Nemčijo nečastnih ter njenemu gospodarskemu, notranjemu in zunanemu političnemu razvoju škodljivih določil, diktiranih na mirovni konferenci v Versailles-u. To mu je kot voditelju države in ljudstva omogočilo, da so se razmere Nemčije začele vsestransko ravnice izboljševati. Ustavila so se nadaljnja odlaševanja vojne odškodnine, nemška oborožena sila je vkorakala v demilitarizirani obmejni pas na zapadu. Z eno potezo Führerjevega peresa se

je zopet uvedlo po mirovnem diktatu prepovedano vojaško obveznost v Nemčiji.

Adolf Hitler je z eno svojih krepkih ustvarjajočih rok v najkrajšem času naravnost na čudovit način popolnoma odpravil brezposelnost, ki je ob prevzemu oblasti štela milijone in milijone oseb obojega spola, kar je avtomatično rešilo tudi celo vrsto s tem povezanih gospodarskih in socialnih problemov. V istem času je pa njegova druga za Nemčijo vedno neumorno delujoča roka urejevala nemško zunanjo politiko, in sicer tako odlično, da je Nemčiji nenaklonjeni tuji diplomaciji kar sapo zapiralo.

Zaposlitev celotnega prebivalstva ter stoodstotna odprava brezposelnosti je tako veliko delo, da se mirno lahko trdi, da pomeni to gospodarsko blagostanje in popolno ureditev vseh socialno-političnih razmer. Odprava brezposelnosti je Nemčiji prinesla nešteto novih najsodobnejših cest, mostov, železnic, plovnih rek, kanalov, ladij, tovarn itd. Gospodarstvo se je začelo dvigati, izboljšale so se razmere kmetovalcev, ki se jim je omogočilo povečati in prodajati pridelka ter izboljšati rentabilnost svojih gospodarstev. Izsuševalna, namakalna in druga melioracijska dela so nemškega kmeta, ki se je pred dohodom Adolf Hitler-ja zvišal v krčih gospodarskih kriz, kakor se je zvišal spodnještajerski kmet in vinogradnik pod bivšo Jugoslavijo, postavila na višino, ki mu gra. Delo, ki ga je Führer dal celokupnemu nemškemu ljudstvu, je narodno gospodarstvo dvignilo na višino, kakor še nikdar poprej.

Socialno politiko se je prav uredilo, oziroma v redu uvedlo. Preskrbelo se je bolnikom, ostarelim in delanezmožnim vse, kar rabijo za življenje. Nekdanjih klatežev, beračev itd., ki so nekoč pod demokratskimi vladavinami kot brezdomci gladovali, beračili in po cestah prezebah ter hiral in umirali, v Nemčiji ne poznajo več. To, kar smo tu rekli o Nemčiji, valja seveda dobesedno tudi za Spodnjo Štajersko, kar mora priznati tudi vsak morebiten nasprotnik nacionalsocializma.

Z ureditvijo višine plač in cen vsem življenjskim potrebščinam se je visoko dvignilo življenjsko raven celotnega prebivalstva. To pa ni nikakor škodovalo trgovcu, obrtniku in industriju v njegovem pridobitnem delu, temveč koristilo. Določitev cen za vse in vsemu je tudi pridobitnim krogom odmerilo zasluge, ki jih morajo imeti v višini, potrebni jim za obstoj in razvoj njihovih podjetij. Z eno besedo: Führer je povsod v vseh področjih uvedel svoj novi, človeško življenje izboljšujoči narodno-socialistični družabni red.

V času, ko so vse roke pridnega in delovnega nemškega ljudstva žuljavo delale in se vse bistre glave belile in dobivale plešo, so po navodilih Adolf Hitler-ja tudi vojaški strokovnjaki pridno delali na organizaciji, obnovi in izvežbanju po nje-

govih navodilih ustvarjena armada, letalstva in vojne mornarice. Führer-ja gre zasluga, da se je v rekordno kratkem času ustvarilo največje, najmodernejšo oboroženo in najbolj izvežbano oboroženo silo v svetovni zgodovini, s katero je potem najprej deloma kot opora njegovi diplomaciji in deloma z orožjem osvobodil vse še izven Nemčije ležeče nemške dežele tujih vladavin, med katerimi se je nahajala tudi Spodnja Štajerska ter jih vrnil domovini. Führer je nadalje s svojo zmogovito oboroženo silo dosegel največje vojaške uspehe in zmaga, zavejeval je takorekoč vso Evropo, kar v zgodovini vojskovanja nima primere. Trenutno bije orožje nemške oborožene sile hude boje gigantskega obsega s svojimi nasprotniki, ki Nemčiji ne privoščijo pripadajočega ji življenjskega prostora pod soncem in tudi ne vodilne vloge v Evropi. Kakor je Adolf Hitler premagal in rešil vse doseđanje probleme in težave za črvig nemškega ljudstva, tako bo njegova spretna in srečna roka rešila tudi ta najbolj težak problem ter to vojno za nemški narod zmogovito in zadovoljivo končala.



(Weltbild) Scherl.

Admiral von Reuter.

Der verdienstvolle deutsche Admiral, der sich an der Schlacht beim Skagerrak beteiligte und in Scapa Flow die deutsche Flotte versenken ließ, um die Schmach ihrer Übergabe zu ersparen, ist kürzlich gestorben.

Der stumme Strand

Von Kriegsberichterst. Ernst Spitzner.

(PK) Ewig stumm muß er gewesen sein, dieser Strand, vom Tage der Schöpfung bis in unsere Zeit. Zu seinen Füßen mischen sich die Wasser des Asowschen und des Schwarzen Meeres, und durch die Jahrhunderte und Jahrtausende sah er auf ihren Wellen die eiligen Schiffe vorüberziehen, beladen mit den Schätzen der Krim, mit Getreide, Wein und Früchten und mit den Gütern der übrigen Welt, bemannt mit den Kriegern großer Reiche, die heute längst in Staub gesunken sind.

Aber niemand hat sich um ihn gekümmert. Und wenn einmal eine Sturmnacht Schiffbrüchige in seine Arme geworfen, so haben sie sich, erschreckt durch so viel Einsamkeit, bald wieder dem trübenden Kertsch, dem heiteren Feodosia zugewandt und seiner Hilfe vergessen. Seinen Rücken säumt die Trostlosigkeit der hügeligen Steppe. Zwar sind dann eines Tages Menschen gekommen, haben in scheuer Behutsamkeit aus dem grauen Stein der schützenden Kuppen ihre dürftigen Hütten errichtet. Aber der stumme Strand hat sie bald unter seine Herrschaft gezwungen. Und so bauten sie schweigend am Acker und zogen das fischende Netz in der Stille, Generation um Generation.

Nun ist der Krieg über die Krim gegangen. Sein Sturmwind ist über das Land gefegt und seine Wellen sind in ihre Häfen gebrandet. Aber von alldem ist nur das letzte Zittern über dem Strand gelaufen, und die wenigen Spuren eilender Soldatenfüße hatte bald wieder der Wind verweht. Man hätte glauben sollen, es sei so geblieben bis zum Ende dieses großen Ringens.

Doch dann kam die Stunde, die das alles auslöschte. Am Abend des 31. Oktober öffneten die ehernen Mäuler zahlreicher Batterien drüben auf Tamem ihren feurigen Schlund und speien einen kaum erlebten Feuerregen auf das einsame Land. Hinter seinem Vorhang schlugen die Wellen der sowjetischen Horden mit quäkendem Hurrä an den Strand, gingen über die sandige Böschung und fluteten durch die Trümmer der dürftigen Hütten, hinaus auf die beherrschenden Höhen. Es war, als reckte ein gieriges Ungeheuer seinen Kopf weit über die Straße von Kertsch. Und es hätte wohl keiner der alleswissenden Objektiven den Verteidigern eine Chance gegeben. Diese aber stemmten den Fuß fester in den dunklen schlammigen Grund, Schulter an Schulter, Deutsche und Rumänen. Und es hub ein Ringen an, in dem mit seltener Erbitterung um jeden Quadratmeter dieses Bodens gekämpft wurde.

Die Stille des Strandes ertrank in den Detonationen der Granaten und Bomben, seine Unberührtheit zerfetzten die Lasten der stürzenden Stukas. Es war der Auftakt eines Inferno, das

erst im Morgenrauen des 7. November seinen Abschluß fand. Und während die Männer in den grauen und braunen Uniformen den ehernen Wall ihrer Leiber aufrichteten gegen die quellende Masse, standen deutsche Seeleute in der Straße von Kertsch in vielen nächtlichen Kämpfen von einer Art und Härte, die alte Heldenlieder der Wikinger lebendig werden läßt. In der Finsternis zahlreicher Nächte haben sie eine stählerne Fessel um den Hals des sowjetischen Landekopfes gelegt und seine vorsorgenden Adern so angeschlagen, daß ihm die Kräfte des Angriffs, und schließlich auch die der Verteidigung in den dunklen Fluten zerrannen. An den Strand aber trieben die stummen Schiffe.

Vorbei ist der Kampf. Entschieden! In der Kühle des frühen Tages steigen wir von der Höhe des Gefechtsstandes herunter in den Sonnenschein, der über dem zerwühlten Schlachtfeld liegt. Hügel reiht sich an Hügel. Eingebettet ist der schmutzig-braune Spiegel eines salzigen Sees, aus dessen verkrusteter Schicht Einschläge

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. - Verlagsleitung: Egon Baumgartner. Haupt-schriftleiter: Friedrich Golob: alle in Marburg/Dress. Badgasse 4

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 3 vom 10. April 1943 gültig. Ausfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugspreises.



PK-Kriegsber. Scheffler (Atl — Sch).

Im Zentrum von Schlomir.

Der Kampf war kurz. Auch die schwere Pak der Sowjets konnte den Ansturm unserer Panzer nicht hindern.

Velika zimska bitka na vzhodu

Boljševiki so pričeli izračunano na sveti večer s svojo ofenzivo — Težišča bojev tvorijo Žitomir, Kijev, Vitebsk in Nevel — Zaman so skušali prodreti nemško fronto

Na nikopolskem mostišču so odbili Nemci po poročilu z dne 23. decembra več slabotnih sovjetskih napadov. Jugovzhodno od Kirovgrada so nemške čete nadaljevale svoje napade ter zavzele važno višinsko področje. Bolj severno so pri tem obkolile neko sovražno skupino in jo uničile. V področju Žitomira so se izjalovili številni sovjetski napadi, izvedeni s pomočjo močnih pehotnih in oklopnih odredov. Severozapadno od Rečice so nemške čete zavrnile boljševike po zrušenju njihovih protinapadov. V odseku Vitebska se je omejil sovražnik na lokalne napade, ki so pa bili odbiti.

24. decembra je bil položaj opisan takole: Severozapadno od Rečice so napredovali nemški napadi kljub žilavemu odporu sovjetov. Ob velikih in krvavih izgubah za boljševike so bili odbiti tudi številni sovjetski napadi na neko mostišče ob Berezini. Severovzhodno od Žlobina so napadli sovjeti z več divizijami in so se razvili težki boji. Tudi pri Vitebsku je sovražnik nadaljeval svoje močne napade. V srditih bojih so nemške čete zapahle lokalne vdore in uničile 71 sovražnih tankov.

25. december: Vzhodno od Žitomira so prešli sovjeti na široki fronti in ob vpostavi močnih

pehotnih in oklopnih sil k napadu. Razvili so se težki, menjajoči se boji. Nemške čete so medtem nadaljevale severozapadno od Rečice svoj napad. Kljub sovražnemu odporu so zavzele odsek reke in v naokoku tudi več vasi. Pri Žlobinu so boljševiki zaman razširjali neko vdorno odprtino. Temu nasproti pa je sovražnik ojačil svoj pritisk v prostoru pri Vitebsku. Nemške čete so pri tem zaustavile zapadne zaogode sovjetov in pri tem uničile 44 sovražnih tankov.

26. december: Zimaka bitka na vzhodu se je nadaljevala tudi prvega božičnega dne z nezmanjšano silovitostjo. Ob nikopolskem mostišču in jugozapadno od Dnjepropetrovska so obnovili sovjeti svoje hreznuspešne napade. Uničenih je bilo 77 sovražnih tankov.

V žitomirskem področju je sovražnik razširil svoje napade, ki jih je izvajal z nadrejenimi silami. Severozapadno od Rečice je pridobil nemški napad na terenu. V žlobinskem prostoru so naši grenadirji očistili v protinapadu neko sovražno vdorno odprtino. Severozapadno od Kričeva je sovražnik prešel k napadu z močnimi silami. Pri Vitebsku so se medtem odigravali težki boji. Nemške rezerve so preprečile boljševikom poskus razširitve neke vdorne odprtine ter tesniti tako prodor nemške fronte.

27. december: Nemške čete so ob nikopolskem mostišču in jugozapadno od Dnjepropetrovska zavrnile lokalne napade sovjetov. V žitomirskem sektorju so vrgli boljševiki nove močne pehotne in oklopne sile v bitko. Razvili so se težki, menjajoči se boji. Severozapadno od Rečice pa so Nemci pridobivali kljub sovražnemu odporu na terenu. Pri Vitebsku se je medtem nadaljevala obrambna bitka z nezmanjšano silovitostjo. Sovražni poskusi prodora nemške fronte so se izjalovili tudi 26. decembra.

28. december: Pri Kerču so nemški lovci potopili nek sovjetski hitri čoln. Jugozapadno od Dnjepropetrovska in jugovzhodno od Kirovgrada so bili odbiti sovjetski napadi v protisunkih. V žitomirskem sektorju je trajal sovražni pritisk tudi 27. decembra. Pri Rečici so nemške čete medtem izboljšale svoje pozicije. V področju Vitebska so se zrušili opetovani sovjetski poskusi prodora nemške fronte. Nemci so pri tem zavrnili sovražnika na več mestih s protinapadi.

Božične misli Reichsministra dr. Goebbels-a

24. decembra je imel Reichsminister dr. Goebbels kot tolmač čustev tako nemškega vodstva kakor tudi nemškega naroda po radiu božični nagovor na naslov vseh Nemcev v Reich-u in izvea Reich-a, zlasti pa so veljale njegove silne globoke besede tistim, ki branijo domovino na frontah. V pesniško zajetih izjavanjih je govoril minister o hrepenenju, ki napolnjuje elehernega Nemca v božični noči. Povdaril je pri tem vse

von Bomben und Granaten gleich den Kratern erloschener Vulkane heraufgähnen. Drahthindernisse und verlassene Gräben ziehen sich um die engraumige Ebene, und aus den steigen Hängen schauen die toten Augen der starrenden Bunker. Gleich braunen Schlangen kriechen die Kolonnen der abgelösten Kämpfer durch Berg und Tal nach hinten Ab und zu klumpert die Tonreihe eines Maschinengewehrs in die sonnige Stille. Durch die Kerbe der sich am Strand noch einmal aufblühenden Hügelkette öffnet sich uns der Blick auf das Meer.

Fast einsam und stumm liegt der Strand, hinter dem, durch den leichten Schleier über dem Wasser als blaßblauer Vorhang sichtbar, die Tamanküste in lauernder Bereitschaft liegt. Leise rauchen die Wellen auf den Strand. Auf dem aufgeworfenen Hügel eines Grabes hocken mehrere Gefangene. Verdreht ist die Binde um den gelben Rundschädel des einen, blutüberkrustet die linke Schulter des anderen. Der dritte hält sich an einem von Granaten zerfetzten Holzschiff, an dem er von Zeit zu Zeit ein paar Schritte versucht. Hoffnungslos sind die Gesichter, leer ihre Blicke. Sie wissen nicht, wofür sie kämpften und bluteten, und es läßt sie kalt, was mit ihnen geschieht. Vorläufig aber kümmert sich niemand um sie.

Wir treten durch den Sperrgürtel der letzten Hügelkette, in deren Schutz Hütten auf der nur wenige hundert Meter breiten Strandebene lie-

gen, — nein, lagen. Denn, was von ihnen übrig blieb, sind nur noch die grauen Steintrümmer, zwischen denen die Bäume wie zerfaserte Besen stehen. Zerschlagene Waffen, Maschinen und Fahrzeuge regen in das Bild der Zerstörung, des kalten Glanzes aus Metall.

Ein zwei bis drei Meter tiefer Sandsturz führt uns an den Strand. Hier hat sich das Ringen in seiner ganzen Erbitterung zur letzten Steigerung geballt. Noch vor wenigen Nächten sind wir hier mit unseren Booten in geringem Abstand mit äußerster Kraft vorbeigelaufen, und unsere Waffen haben ihr Feuer in die feindlichen Stellungen geworfen. Nun sind sie verlassen, und die stumm gewordenen feindlichen Kampfzeugen wenden die gelben Gesichter, aus denen noch im Tod ein Zug von brutalem Vernichtungswillen spricht, in den herbetlichen Himmel. Mitten unter ihnen, den schwächtigen Körper in den weichen Sand gestreckt, liegt die Gestalt eines etwa 20-jährigen Mädchens. Sie trägt zivile Kleidung und die langen Filzstiefel, wie man sie bei den meisten sowjetischen Soldaten findet. Von der linken Schläfe läuft ein feines rotes Rinnsal in den dunklen Haaransatz. Als die Weichheit unser Herz überkommen will und das Bedauern ob des so früh zerschlagenen menschlichen Lebens, da gehen unsere Blicke über das stille Gesicht. Und wir sehen, daß es noch im Tode mit einem fanatischen Haß redet, der nichts schonen würde, was anderen Wesens ist. Dann steht für einen Augen-

blick das Bild unserer Lieben daheim vor unseren Augen. Wir nehmen unser Herz wieder fest in unsere Hand, wissend, daß es hier nur eins geben kann, Hartsein bis zum Ende.

Mit einem leisen Klagelaut streicht eine Katze um meine Stiefel und springt dann wieder auf das zerschlagene Deck des gestrandeten Bootes. Da sitzt sie und läßt den trüben Blick über die endlose Reihe der zertrümmerten Fahrzeuge geben. Herrenlos und verlassen beide, Kähne und Katze. Wir aber schauen mit dem nüchternen Auge des Krieges das gewaltige Aufgebot der Kanonen- und Schnellboote, der Leichter und Landungsboote, die hier von unseren Marine-Batterien und Seestreitkräften vernichtet worden sind. Ohne Unterlaß werfen die Wellen dem weißen Gesicht über die Trümmer und begraben mit ihnen eine große Hoffnung der Sowjets, die sich an den südlichen Landekopf knüpfte.

* Število spodnještajerskih junakov raste iz dneva v dan. Ravnokar je prispela vest, da sta dobila za hrabro obnašanje pred sovražnikom odlikovanje Eisernes Kreuz II. Klasse, Gefreiter Alois Wolf iz Weigelsberga, Ortsgruppe Oberredkersburg, Kreis Luttenberg in Gefreiter Franz Kalcher iz Witscheina blizu Marburga.

Das eigene Gesicht der harten Kämpfe südlich Nowel

Von Kriegsberichterstatter Dr. Joachim Fischer.

Die sowjetische Führung hat ihrer alten Taktik der Schwerpunktverlagerung entsprechend seit Tagen starke Angriffskräfte im Raum südlich Nowel eingesetzt, die von drei Seiten die Finger jener großen Faust aufzubrechen versuchen, als die die deutschen Stellungen längs der von Süden nach Norden führenden großen Durchgangsstraße in die sowjetischen Linien hineintrugen. Mit Panzern, Schützendivisionen, Kavallerieverbänden, vor allem aber mit überlegener Artillerie und Schlachtfliegern rennt der Gegner unentwegt gegen die deutschen Stellungen, die von Grenadiern und Panzergrenadiern, Pionieren, Füsilieren und Bautrupps verteidigt werden. Panzer, schwere Panzerjäger, Werfer und eigene schwere Artillerie, unterstützt wiederum von deutschen Kampf- und Sturzkampffliegerverbänden stehen entgegen.

PK. Eine dünne Schneedecke liegt auf den erst seit wenigen Tagen gefrorenen Boden. Ein grau-verhangener Himmel, der tief herniederhängt, erschwert den eigenen Fliegerkräften den Einsatz und kann doch nicht verhindern, daß die bolschewistischen Schlachtflieger immer wieder und wieder Angriffe gegen die Deutschen fliegen. Daß die Sowjets angreifen würden, erwartete ein jeder Soldat. Als sie nun kamen und in starken Kampfgruppen, von Kanzern unterstützt, in die deutschen Stellungen einbrachen, ging ihnen ein schweres Artilleriefeuer, das sich bis zum Tromelfeuer steigerte voraus. Es kam den Sowjets darauf an, diese sie selbst bedrohende Faust zu zerschlagen. Von drei Seiten her trieben sie ihre Kelle vor, von Osten mit mindestens sechs Schützendivisionen und drei Panzerbrigaden, von Norden mit drei Schützendivisionen und Panzerverbänden und von Westen mit mindestens fünf Schützendivisionen, die ebenfalls von einer Anzahl Panzerverbänden unterstützt waren. So mußte in unübersichtlichem Waldgelände, versumpften, noch nicht gefrorenen Mulden und sichtsverdeckenden niederen Kesselstücken der Kampf gegen die Bolschewisten aufgenommen werden. Die in den vergangenen Wochen aufgebauten zweiten Stellungen hielten. Durchgeschickerte Feindkräfte machten die Aufgabe dieser Verteidigungsstellung notwendig. Die Sowjets nutzten den durch den Angriff notwendig gewordenen Wechsel der Artilleriefeststellungen aus und verstärkten ihren Druck an einzelnen Stellen, in dem sie zugleich starke Schlachtfliegerkräfte heranzogen, die ihre Bomben und Bordwaffen in diesen Einbruchstellen austoben ließen.

Geschickte Gegenmaßnahmen überwinden kritische Situation.

Der Druck steigerte sich. Immer mehr wurden die deutschen Grenadiere und die ihnen beigegebenen schweren Waffen aus der Zusammengehörigkeit herausgerissen und gezwungen, auf sich selbst gestellt zu kämpfen. Die Lage verschärfte sich, als die Bemühungen der sowjetischen Kampfleitung offenbar wurde: die Vereinigung der von Nordosten und Südwesten vordringenden Kampfgruppen, die an Panzerspitzen sich anzunähern versuchten, und auf diese Weise die so abgeschnittenen deutschen Verbände abzuringeln. Über diese Kämpfe wurde es Nacht, und ein neuer sowjetischer Vorstoß von Westen her in genau ostwärtiger Richtung sollte die Rollbahn, das Rückgrat der deutschen Verteidigung, durchbrechen und durch einen nach Norden und Süden eingedrehten Angriff die gesamte deutsche Kampfleitung in diesem Raum erschweren.

So wurde der Kampf im Gebiet südlich Nowel ein Führungsproblem, das nur durch das qualifizierte Können der deutschen Führung gemeistert werden konnte. In geschickten Gegenmaßnahmen wurde der Plan der Bolschewisten zunichte gemacht und im Verlauf des darauffolgenden Tages eine Abriegelungsfront aufgebaut, die es bis zum Einbruch der Dunkelheit den einstweilen abgeschnittenen deutschen Kampfgruppen ermöglichte, wenn auch in schweren Kämpfen, so doch die deutschen Stellungen wieder zu erreichen. Die Wiedervereinigung der am Vortag abgeschnittenen deutschen Kampfgruppen mit der im Laufe dieses Tages errichteten Sperrlinie bedeutet ein voll-

gesehen Zunichtemachen der sowjetischen Pläne, bedeutet vor allen Dingen aber auch, daß es der deutschen Führung gelungen war, im entscheidenden Augenblick die ihr zur Verfügung stehenden Kräfte auf einer verkürzten Abriegelungsfront zu sammeln.

So hat die Schlacht südlich Nowel einen entscheidenden Abschnitt überwunden, und auf einer neuen Basis geht der Kampf in die zweite Phase.

Erbittertes Ringen in schemenhaftem Licht.

Die Last dieser Kämpfe tragen die Infanterie und die sie begleitenden schweren Waffen! Die in ihre winterlichen Tarnanzüge gehüllten Soldaten kämpfen in schweren Gefechten, von einer noch erträglichen Kälte umhüllt. Schemenhaft verlöschen im Dunkel der Nacht, vom Schneelicht und verhüllten Monde erhellt, die Gestalten der durchgeschickerten Sowjets, und es wird für die Grenadiere eine bittere Sache, in diesem unsichtbaren Licht zu kämpfen. Was aber dem Feind gut ist, nützt auch den eigenen Kräften, und diesem schemenhaften Licht verdanken wir die Rückkunft jener abgeschnittenen Teile einer hervorragenden Division, die sich erneut bewährte.

Sturmgeschütze und Panzerjäger, zusammen mit Panzern, haben hier in den letzten Tagen über 130 Panzer vernichtet. Sie wurden von den Sowjets mit aufgesetzener Infanterie in die deutschen Stellungen getrieben. Panzerjäger und mutige

Nahkämpfer mit Hafthohlladungen griffen die Panzer an und konnten eine Vielzahl von ihnen abschlagen. In diesen schweren Kämpfen haben die Bolschewisten in rücksichtslosem Einsatz ihrer Verbände hohe blutige Verluste hinnehmen müssen. Nichtsdestoweniger aber werden immer neue Bataillone und Regimenter in die Schlacht getrieben, auch wenn sie von den deutschen Waffen niedergemäht werden.

Stets erneute sowjetische Angriffe.

Die schweren anhaltenden Kämpfe im Raum südlich Nowel tragen ihr eigenes Gesicht. Hier können keine Panzer sich operativ entfalten. In Mulden, über kleine Hügel und Sumpfstrecken hinweg, durch sperrige Waldstücke und unwegsame Kessel müssen sich die Sowjets wie die deutschen Soldaten durchschlagen. Nahkämpfe entwickeln sich auf kurze Entfernung, und die Artillerie gewinnt ihr bedeutendes Gewicht durch die Möglichkeit, an engen Weggässen Sperren zu legen, deren glühende Riegel schwer zu durchstoßen sind. So erwächst für die im Süden Nowels kämpfenden Verbände des Heeres gerade in diesen Tagen eine schwere Zeit! Ihren Erfolg verdanken sie der Verlässlichkeit des persönlichen Einsatzes jedes Soldaten, der Kraft ihrer Waffen und — was wohl das Wesentliche und Entscheidende ist — der Meisterung aller auftauchenden Schwierigkeiten durch eine überragende militärische Führung.

Die Kämpfe im Raum südlich Nowel halten an. Sie werden vorerst nicht verebben, weil dem Ansturm überwältigender sowjetischer Massen die Leistungskraft deutscher Infanteriedivisionen und ihnen beigeordneter Panzerverbände entgegensteht.

RAZNE VESTI

□ Churchill-Stalin-Rooseveltova »božična poslanica« v karikaturi. V Beogradu izhajajoč dnevnik »Donauzeitung« je prinesel v svoji božični številki karikaturu, ki predstavlja Churchilla, Stalina in Roosevelta kot angelje, ki iz zračnih višav mečejo bombe na evropska mesta ter jih na ta način spreminjajo v razvaline in pogorišča, pobijajoč pri tem neoborožene starce, žene, dekleta in male otroke.

□ Zbiranje vseh nacionalnih sil v Bolgariji. Bolgarski notranji minister Krstov je napovedal zbiranje vseh nacionalnih sil v eni sami organizaciji, ki se bo imenovala »Bolgarija«. Naloga te organizacije bo vzdrževanje nacionalnega duha in ocvanje bolgarstva. Notranji minister je obenem apeliral na rezervne oficirje, podoficirje, frontne bojevalnike, na nacionalno organizacijo »Otec Pajsije«, legionarje in ratnike, da pristopijo imenovani organizaciji. Ali in v koliko se bode tej organizaciji pridruživale nacionalne skupine z vrst opozicije, še ni znano. Kakor je iz vsega tega razvidno, se trudi bolgarska vlada, zediniti vse nacionalne plasti.

□ Božičevanje angle-ameriških vojni ujetnikov v Rimu. 24. decembra popoldan so prispele v Rim angleški, kanadski in ameriški vojni ujetniki, da bi v Rimu praznovali Božič. Nemci so peljali svoje ujetnike najprej v ameriško cerkev (»American Church«), kjer je odslužil župnik ameriške katedrale sv. Pavla službo božjo. Nato so jih odvedli v tri božično okrašene dvorane, kjer se je vršila skromna svečanost. To so bili edini anglo-ameriški vojaki, ki so po napovedi generala Montgomeryja praznovali Božič v Rimu, toda le kot nemški vojni ujetniki.

□ Židovski župan je pokvaril Newyorku božični večer. Kakor poročajo sedaj naknadno iz Newyorka, so imeli za Božič v velikem milijonskem mestu dosti strahovanja, a malo božičevanja. Vojake in civilne oblasti so podvezle na atlantiški obali zaščitne ukrepe za slučaj morebitnega letalskega napada. Dobil so namreč vest, da bo sovražnik izračunano na božični večer bombardiral atlantsko obalo. Njujorski židovski župan LaGuardia je povrh še alarmiral policije ter zahteval za bolnišnice in za katastrofno službo pripravljeno dodatnega števila bolniških sester in zdravnikov. Tako je pokvaril s svojim agitacijskim trikom mnogim someščanom božični večer.

□ Posledice gladovanja v Bengaliji. Kakor poročajo iz Kalkute: so odpremili iz indijske pokrajine Bengalije cele ladijske transporte mladih deklet, ki so jih bil prodal spričo gladovanja v omenjeni pokrajini. Glad je baje pognal na tisoče indijskih žens v roke vlačugarstva. Zares, angleško uprava si lahko čestita k takim razmeram;

□ Zahrbni morilci. Angleški letalski gangsterji so uporabili na predbožični dan dne 24. decembra zjutraj pri svojih napadih na stanovanjska predmestja Reicha veliko število bomb, tempiranih z vžigalniki za dolgo časa. Tempirane so bile bombe tako, da bi imele eksplodirati na sveti večer. Z neglimi strokovnimi protikuropi so nemške oblasti preprečile na učinkovit način sovražno peklenke nakano.

□ Anglija brez socialne bodočnosti. Londonski list »The People« je napisal v svoji nedeljski izdaji sledeče kozje molitvice na naslov angleške vlade. Konferenci v Teheranu in v Kairi sta bili dobri in lepi. Toda to je vojna, v kateri morajo narodi dati iz sebe vse. Mimo tega se jim objublja nov socialni red po vojni. Vojne pa niso nikake pustne šale, zato je treba dane objube izpolniti. Spričo vsega tega pa ima lord Woolton v svoji novi funkciji kot minister za obnovo le malokaj nuditi. Lord Woolton ima sicer »najplemenitejše in najodkritosrčnejše namene, toda pri tem so ga motili konzervativci, ki so po vrsti napadali njegove povojne načrte. Z notranje angleško fronto stoji zares zelo slabo. Naj govori ministri, kar jim drago, resnica je, da naših povojnih načrtov sploh ni. V angleški vladi bomo pa zastoj iskali ministrov, ki bi hoteli izpolniti objube iz l. 1940 ter uvesti nov socialni red v Anglijo. — Tako govori o svojih zadevah isti Anglež, ki so sicer največji sovražniki pravega nemškega socializma!

× Postaja za oplemenjevanje rastlin. Po nalogu madžarskega ministra za kmetijstvo so že leta 1941 na nekem državnem posestvu v Sedmograški začeli z urejevanjem postaje za oplemenjevanje rastlin. Ta postaja bo madžarske kmetovalce oskrbovala z raznimi dobrimi semeni. Ravnokar so ta zavod izgotovili ter ga izročili svojemu namenu. Postaja je opremljena z najmodernejšimi zgradbami kmetijsko-gospodarskega značaja, ima dobre opremljene laboratorije, delovne prostore, skladišča za semena, silnice, rastlinjake, lastno električno centralo, lasten vodovod itd. Okrog postaje se nahaja 20 oralov zemlje, ki jo uporabljajo v poskusne svrhe ter obdelujejo in posevajo z različnimi rastlinami.

× Švicarska industrija letal se bori s težavami. Švicarski kapital je tekom te vojne ustanovil lastno industrijo za izdelovanje civilnih letal. Ker je trenutno vsak izvoz takih produktov nemogoč in ker je Švica sama premala, da bi lahko kupovala toliko letal za sportske in službene potrebe, se tozadevne tovarne borijo z gospodarskimi težavami.

× Izvoz švicarskih ur v Bliznji vzhod. Švicarska industrija ur, ki je v glavnem domača industrija, ima glasom gospodarskih poročil lepa naročila za dobavo ur v Irak, Iran in Arabijo.

Naši pozdravi in naša novoletna voščila!

Vsem našim naročnikom, bralcem, oglaševalcem, dopisnikom, sodelavcem in prijateljem želimo srečno in zadovoljno novo leto!

Od srca pozdravljamo iz leta v leto naraščajočo število naših naročnikov, bralcev in prijateljev ter se jim iskreno zahvaljujemo za zvestobo in zaupanje. Posebno v letu, ki ga z današnjo številko zaključujemo, je število naših naročnikov izredno visoko naraslo, kar smatramo za edino pravilno in najlepše priznanje našemu dosedanjemu delu in za znak, da smo na pravi poti. To priznanje gre seveda vsem, ki si na kakoršenkoli način prizadevajo za prospek našega lista.

„Štajerski Gospodar“ stopa z novim letom v četrti letnik svojega obstoja. Pri tej priložnosti zagotavljamo vsem čitateljem, da bo naš trud kakor doslej, tudi odslej usmerjen samo v en cilj, ki stremi za tem, da si ne ohranimo samo do sedaj pridobljen ugled, ki ga kot resen in koristen list uživamo, temveč, da si istega še izboljšamo, število naših naročnikov in prijateljev pa še razširimo in povečamo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA TEDNIKA
„STAJERSKI GOSPODAR“



Scherl-Bilderdienst-Autoflex Reichsnährstand)

Die kleinen „Glückbringer“

je višek tega boja, ki zahteva totalno vpostavo devetdeset milijonskega naroda. V tem resnem času stopajo zahteve vsakega posameznika v ozadje. Če bi se jih izpolnjevalo iz propagandističnih ozirov, bi ničesar ne koristilo, sigurno pa škodovalo in še vojno bi se radi tega lahko izgubilo. V vojnem času ni odločilno stavljati socialne zahteve in jih izpolnjevati, ker nam je že temelj našega socialnega življenja v vojni zadostna življenjska možnost, ki nam v razliko z drugimi narodi omogoča znosljivo prenašanje vojne. Globlji smisel celotne vojne leži koncem koncev v končnoveljavnem in edinstvenem boju za našo socialno življenjsko obliko. Naj si bo vodja podjetja ali delavec, delavec rok ali uma, mož ali žena, fant ali deklica, vsi stojijo v nekem odseku bojujoče fronte.

Tudi Spodnještajerc dela in se bojuje. Odkar so ga vrnili nazaj v Veliko Nemčijo, je v nešteti primerih dokazal voljo za vpostavo ter pomagal pri obnovitvi in ustvarjanju, da je zadostil zahtevam časa. Naloge, ki jih bo še treba izvršiti, niso male. Vodstvo ljudstva je pripravljeno ter je pretehtalo vse možnosti, ki jih lahko rodi ta vojna ter se je pripravilo za vse morebitnosti. Iz časov inflacije, brezposelnosti in gospodarskih katastrof, izvirajočih iz prve svetovne vojne, smo si pridobili in pridelali vzpon nemškega ljudstva. NSDAP, to je stranka, na čelu pa Adolf Hitler, sta oblikovala življenje in gospodarstvo ter osigurala doslej bodočnost nemškega ljudstva. V odločujočih urah tega naroda je pa vera v Adolf-a Hitler-ja volja

Zaobljuba Spodnje Štajerske za Novo leto

Že pred prvo svetovno vojno se je v življenju nemškega naroda izražala želja po socialnih reformah. V dotični dobi merodajni činiteљи za omogočanje socialnih reform seveda niso videli v takih zadevah svojega cilja, temveč zgolj v bojih za politično oblast. Temu se ni čuditi, saj je vse delovanje vodila politična ideologija, ki je bila nemškemu ljudstvu tuja. Vodilni močje in njihovi neuki so bili plemensko tuji, bili so židje.

Po končani svetovni vojni je nastal edinstven predpogoj za oslabitev nemškega ljudstva. Nemčija je imela 169 delavskih in nameščenskih strokovnih organizacij, ki so bile uvrščene v 46 političnih strankah. Kot protitež teh strokovnih organizacij je imela 46 zvez, ki so predstavljale delodajalce. Pod geslom: „Socializem“ je bilo v času prevzema oblasti po Adolfu Hitler-ju leta 1933 uradno ugotovljenih šest in pol milijona brezposelnih. Življenje nemškega ljudstva se je pa seveda odlikovalo po takratni obliki vladavine. V volilnih bitkah se je zrcalila trenutna glasovna večina, vlade so odhajale in prihajale, dokler nemiško delovno in gospodarsko življenje ni padlo na najnižjo stopnjo. To je bil poraz političnih bojev za oblast ter uspeh takozvane marksistične in socialistične „revolucije“.

Ko je Adolf Hitler imel oblast v svojih rokah je dokazal, da more nacionalsocialistični svetovni nazor rešiti narod katastrofe. Pri tem pa ni bilo zlasti in tudi ne denar predpogoj za obnovo, temveč res socialen svetovni nazor in vodstvo ljudstva. Pri tem se je premostilo nasprotstva med ljudstvom. Stranke, delavska in nameščenska strokovna gibanja in zveze delojemalcev se je razpustilo ter šlo korak za korakom, ki je jamčil za združenje naroda, iz čegar je rastle moč za oblikovanje nacionalsocialističnega življenja. Delo je dobilo zopet svoj globlji smisel. Führer ga je dvignil v plemenitost. Razredne in stanovske razlike se je prebrodilo, gradila se je nemška ljudska skupnost. Medtem, ko se je preje plača ravnala po ponudbah in povpraševanjih je nacionalsocialistično državno vodstvo s temi načeli v celoti pomedilo. Vrednotenje dela je postalo podlaga nemškega delovnega življenja in delovnih tržišč ter s tem garant ozdravljenja ljudstva in gospodarstva.

S tem revolucionarnim preoblikovanjem delovnega in gospodarskega življenja je bilo možno dodeliti armadam brezposelnih ljudi delo ter jih zaposliti v delovni bitki nemškega naroda za pridobivanje dobrin. Ukrepe, ki so določali plače, niso izdelovali in predpisovali zastopniki zainteresiranih, temveč država sama. Takozvani Reich-treuhänder der Arbeit, to je zaupnik Reich-a za delovne zadeve, je bil odgovoren za vse podlage mezdno-pravnih zakonov. On je izdeloval tarifne ređe, ki so zamenjali zmešnjave nekdanjih kolektivnih plač. V teh socialnih zakonodajah je prišla do izraza nacionalsocialistična revolucija, vedno in povsod je bilo vidno hotenje, ki ga je izražalo vodilno glasilo nemškega naroda in njegove stranke NSDAP.

Mi vsi smo doživeli edinstven dvig in ozdravljenje nemškega ljudstva. Po socialnih pogledih skrbi zakon o zaščiti mladine to je Jugendschutzgesetz v prvem redu za ohranitev ljudstva, da se to mladine vzgoji nepokvarjeno in v zdravo generacijo. Določila o zaščiti mater, zakonita ureditev ženskega dela pripomočki za otroke, zakoni o dopustih ter zakonito predpisani prazniki predstavljajo samo mali izvleček nacionalsocialističnega hotenja. Samo ti ukrepi zdrave nacionalsocialistične ljudske politike so ustvarili predpogoje za dosego storitev, ki omogočajo ozdravitev ljudstva. Gospodarska moč nemškega naroda je prišla do izraza prav za prav šele tekom boja za biti ali nebiti. Urejevanje zdravih delovnih prostorov čistost v obratih, organičen tok dela, poklicno vzgojni ukrepi in ukrepi dirigiranja dela in delovne vpostave ter predpogoj za primerno socialno zavarovanje predstavljajo temelje naše življenjske oblike.

Sredi tega obnovitvenega dela so iste sile, ki jih je nacionalsocializem premagal s svojo revolucijo v lastni domovini, prisilile nemški narod k najtežjemu obračunu z orožjem. V prvih letih vojne je nacionalsocializem položil prve temelje socializma. Z uvedbo takojšnjega javnega gospodarjenja z vsemi življenjsko in vojno važnimi dobrinami, strumnega dirigiranja delovne vpostave in primerne mezdne politike, se je praktično osiguralo socialen položaj naroda v vojnem stanju. Narod, ki je prisiljen, da se bojuje za svoj socializem, mora posebno v času boja in vojne zadostiti vsem tem predpogojem. Bremena totalne vojne se mora enakomerno razdeliti, najtežji del pa nosi nacionalsocialistična narodna oborožena sila. V totalni vpostavi, ki služi končnemu cilju, se mora ustvarjajoča frontna zaledja zavedati, da mora izvršiti vse svoje naloge in če je potrebno prevzeti na svoja ramena še večje trdote ter v dostojni ljudski strmenosti in skupnosti sodelovati za dosego zmage.

Tako smo prebrodili štiri leta te vojne. Nastopil

Bilder aus dem Kriegsgeschehen



PK-Kriegsber. Taureq (Sch).

Dem Andenken der toten Kameraden. Weihnachten im Nordmeer. In liebevoller Arbeit haben die Besatzungsmitglieder eines deutschen Zerstörers Decks und Kammern mit Tannengrün und farbigen Wimpeln verschönt. Nun werden die Bilder der vor Narvik gefallenen Kameraden ausgeschmückt. Vor jedem Bild brennt eine Kerze und der Backkäse hängt noch ein EK darunter.



An der Front in Karelien. Nach der Rückkehr von Spähtrupp sind die Männer angetreten. Noch sind ihre Gesichter geschwärtzt, stehen sie ganz unter der Spannung des Erlebnisses. Jetzt tauchen sie ihre Beobachtungen und Erlebnisse aus, denn draußen vor den Stellungen der Bolschewiken kann man nicht einmal flüstern. PK-Kriegsber. Hoelt (PBZ—Sch).

Ein sowjetisches Sträflingsbataillon griff an. Im Kampfraum um Welkije Luki hatten die Sowjets ein Sträflingsbataillon eingesetzt, um eine Stoßmöglichkeit für nachfolgende stärkere Kräftegruppen zu schaffen. In wilder Verzweiflung stürmten die namenlosen Zuchthäuser, die sich ihre Freiheit mit Blut erkaufen mußten, gegen unsere Linien vor.



PK-Kriegsber. Scheere (Sch).

Bei Nikopol. Seit Wochen währen die Kämpfe um den Brückenkopf Nikopol am unteren Dnjepr. Über verschlammte Straßen fahren deutsche Sturmgeschütze zum Einsatz im Raum des Brückenkopfes.

POLITICHI DROBIŽ

□ V Južni Italiji uživajo korenine. V Južni Italiji, ki so jo zasedli Anglosasi, je stanje prehranjevanja italijanskega prebivalstva tako revno, da je prebivalstvo radi pomanjkanja prehranjevalnih sredstev prisiljeno v nekaterih podeželskih krajih prehranjevati se s koreninami raznih rastlin, ki si jih mora nabirati po gozdnih in travnikih. Tako izgleda raj in osvoboditev, ki sta ga italijanskemu ljudstvu s svojo izjavo prinesla kralj Viktor Emanuel in njegov trabant Badoglio.



Sie besuchen ihre künftige Waffe. Unser Bild zeigt: Ritterkreuzträger Hauptmann Banack erklärt den Bewerbern die Einrichten der Waffen bei Fliegerangriffen. Scherl-Bilderdienst-Autoflex.

An der Rollbahn Kiew—Schitomir. Länge der Rollbahn sinkt ein Dorf nach dem anderen in Schutt und Asche. Vergebens hatten die Sowjets versucht, sich hier festzusetzen.

Bei den H-Freiwilligen aus Bosnien und der Herzegowina. In tadelloser Haltung ist die Stabsjägerkompanie der Einheit zum Gewehrexerzieren angetreten. PK-Kriegsber. Mleke (Sch)



□ Nova avtomobilska cesta. Nedavno so izročili prometno novo dograjeno avtomobilsko cesto, ki teče od britansko-indijske meje skozi ozemlje vzhodnega in severnega dela države Iran. Ta cesta, ki so jo začeli graditi šele tekem te vojne in sta jo vodili v Britanski Indiji in v Iranu z vsemi silami pospeševali, veže sedaj indijsko obmejno pokrajino Belučištan z glavnim in vladnim mestom Irana, Teheranom. Teheran pa ima dobro železniško zvezo s Sovjetijo. Kaj pomeni ta cesta Moskvi v zunanji politiki, lahko razsodi vsak politični abecednik, samo Angleži se še ne zavedajo, da izročajo vse svoje imperialistične postojanke, pa naj si ležijo v Evropi ali Aziji, v roke Moskve, ki ima v taboru takozvanih »zaveznikov« prvo in vodilno vlogo. Dožina ceste znaša kakih tisoč kilometrov ter teče približno po karavanski poti, ki je doslej omogočala v dotičnih pokrajinah promet blaga in ljudi.

□ Njegov »zadnji pozdrav«. Te dni so v neki sicilianski luci odpremili sedmo ladjo z italijanskimi otroci, ki jih hočejo v Sovjetski Rusiji xboljševizirati. To sedmo odpravo dece je »pozdravil« sam izdajalski maršal Badoglio, ki je nesrečne otroke »pozdravil« v imenu domovine. Rimski radio označuje to Badoglijevo gesto kot višek cinizma, ker se Badoglio zaveda, da bo od teh nesiloma odpremljenih otrok videl le majhen del zopet svojo domovino in nesrečne starše.

do neke meje vesel, da se je nesreča zgodila še pred mojo nameravano poroko. Kot članu take družine, bi mi bila silna afera še dosti več škodovala.

Eno leto težke ječe, ne da bi človek kaj zakrivili! Kaj se to pravi, vem prav dobro, ker sem to na lastni koži izkusil ter z lastnimi živci prebolel in prestal. Biti vtaknjen v družbo roparjev, morilcev, tatov, požigalcev, sleparjev in nasilnežev, ne da bi spadal med nje ali pa dal povod za to, je nekaj strašnega. Dvanajst mesecev biti številka in uniformiran izvrženec iz dostojne in pošteno človeške družbe ter delati pokoro za kazni, ki mu je je sodišče izreklo, ne da bi moglo verjeti, da je šlo za pravno pomoto. Koliko duševnih muk je to stalo, koliko neprespanih noči sem prežaloval pod revno odejo na trdem ležišču, kjer sem prezebal kakor pes brez gospodarja in doma. Pri vsem tem pa celih dvanajst mesecev kot mlad in zdrav človek dobiti samo toliko uboge kaznilniške hrane, da nisem umrl od gladu in se niti enkrat v vsem tem času nasititi, je hujše od pekla, kakor ga slika sveto pismo.

Zima, ki je bila ravno tisto leto izredno huda, je bila v kaznilniškem zidovju, kjer ni bilo nikdar kurjave radi ogrevanja, in seveda tudi razsvetljave ne, grozna. Nikdar v življenju nisem in tudi ne bi mogel več prestati toliko strnih,

živčnih in duševnih bolečin, kakor sem jih prestal v dvanajstih mesecih za zamreženimi okni. Dan za dnem sem sklepal simulirati blaznost, da bi prišel v opazovalnico, manjkalo mi je pa v to svrhu potrebne energije, ker sem bil že preveč oslabiljen. Pripravljal sem se tudi na samomor, ki se je izjalovil valed pomanjkanja moči.

Akoravno je bilo celo leto grenko in trdo, mi ni bilo nikdar tako težko in hudo kakor v novoletni noči. V času, ko so zunaj v zlati svobodni živčiči ljudje povsod obhajali zaključek starega in začetek novega leta, sem jaz trpel nepopisno glad, zimo, žalost in jezo. Vseh 365 dni skupaj me ni tako hudo prijelo, kakor tista novoletna noč. Lik elektrici struji so mi krožile misli po moji nesrečni glavi ter mi predočevale vso krivico in vse muke, ki sem jih moral po nedolžnem prenešati. In da je tista novoletna noč bila še hujša in strašnejša, je naključje naneslo, da sem poleg mraza in gladu, imel ravno dotično noč predpisano počistitev kazni s popolnim postom brez vsake hrane in trdim ležiščem brez običajnega ležišča. Zima in glad sta me dotično noč mučila, da sem študiral, če ne bi kazalo, ponoči mučila, da sem študiral, če ne bi kazalo, ponoči se z glavo v zid in se na ta način rešiti vsega. Zgolj dejstvo, da sem imel že nad polovico nesrečne ječe za seboj, mi je to nakano preprečilo. V tako obupnem trpljenju tiste

edinstvene novoletne noči, sem v mojo nesrečno celico slisal kakor v posmeh veselo ukanje, vrikanje, petje in sviranje razposajenih veseljakov, ki so po starih spodnještajerskih navadah »skokali iz starega v novo leto«. Povzpeli sem se na okežice in skušal razgibati železne križe. Bil je to seveda nesmiseln poskus. V temni, komaj par korakov dolgi sobici, sem letal bos sem in tja, da bi se ogrel. Vse je bilo zastoj! Opazil me je nočni nadzorni stražnik in spodil spat, in le malo je manjkalo, da me ni zagrabil za ramo ter vrgl v klet, kjer se nahajajo tisti, ki se jih mora tudi v kaznilnici kaznovati z disciplinskimi kaznimi. Sele proti jutru, ko je po bližnjih gostilnah, cestah in ulicah utihnilo novoletno veselje, in ko so me začele zapuščati moči, sem se zvil v klopič, pokril s skromno odejo in skušal zaspati. Po dolgem premetavanju, se mi je v polnu sanjalo, da se mi je prikazala moja, že nad deset let pokojna in nad vse ljuba ni mama, ki me je nežno pogladila po licu, kakor je to delala z menoj, ko sem bil še majhen fantek in me pri tem blažodejno potolažila, rekoč, da naj potrpim, ker gre vse h kraju, in bo potem še vse zopet dobro. To me je zbudilo, in zdelo se mi je, kakor da je mama res bila pri meni. Ker sem vedel iz izkustva, da so sanje o ljubi mami vedno bile nekakšen dober znak v času kritičnih dob, sem najsivejše

sklenil, njene, v sanjah mi podane nasvete upoštevati, spomin na njo pa še bolj čislati in spoštovati, in uspejo mi je, dočakati zopet svobodo. Danes, ko gledam nazaj na čas, kako sem iz najgloblje nižnje človeškega življenja preko ogromnih težav in ovir našel zopet pot med ljudi, ki jih življenje še ni bilo vtaknilo za zapobe, akoravno bi marsikateri od njih bil to stvarno zaslужil, sem iz dna srca hvaležen spomenu moje zlate mamice, ki mi je v sanjah prinesla novega poguma za premaganje samega sebe in mi rešila življenje, ki bi ga bil drugače iz obupa prostovoljno končal. Hkrati me je to počasi zopet zbližalo z ostalimi sorodniki, ki so v času moje nesreče verjeli sodišču in ne meni ter prekinili vsako zvezo z menoj. To, kar sem v ječi pridobil na splošnem znanju in življenjskih izkušnjah, mi je danes, ko leži že vse to za menoj in so moje taktarne rane že v največji meri zaceljene, v kolikor mi niso ostale v spominu kot razraščene brazgotine in dosmrtni spremljevalec, neke vrste obisk izredne visoke šole življenja, katero sem končal kot odličnjak med najboljšimi. Marsikdo si bo mislil, da sem po prestani kazni skušal obnoviti proces, da bi se prizadeta mi krivica vsej pred javnostjo popravila. Tudi to namerno sem nekaj časa imel. Rad bi bil vsaj pred sorodniki in znanci opral samega sebe, ne da bi

pri tem gojil kake želje po masčevanju ali zasledovanju tistih, ki so mi to nesrečo dobro premišljeno in temeljito pripravljeno skušali. Pozneje sem pa tudi to opustil in zavezo prepustil.

Kedaj je začetek Novega leta?

Leto 1943 se poslavlja in v par dneh bomo živeli v letu 1944. Pri tej priložnosti bo zanimalo, v katerem času se v raznih delih sveta srečata staro in novo leto. Tako bodo na primer dežele, ki ležijo vzhodno od nas, imele zadnji dan leta 1943 že davno prej kakor dežele, ki se nahajajo zahodno od naših krajev. Na ameriški celini bodo v času, ko si bomo pri nas na Spodnjem Stajerskem stiskali roke ter voščili drug drugemu srečno, zadovoljno in uspehov bogato novo leto, šele hiteli k večerjam, nakar se bodo šele pripravili, da odidejo na zabave, ki so v navadi s poslovitvijo od starega leta.

Prece gledamo po atlasu ter potujemo z našimi misli iz Avstralije še kakih tisoč kilometrov dalje na vzhod, najdemo otočje Chatham, kjer leži takozvani Novoletni otok. To ime je otok dobil, ker ima na vsej zemeljski obli najprej nastop novega leta. Tu se namreč sreča prvi dan novega leta z zadnjimi minutami odhajajočega starega leta.

zakonom življenja in naključju, ki večkrat poseže na razne načine v krivico in jo popravi, krivice pa tudi kaznuje. O.

„Prosit 1916“

Spomini iz avstro-ruske vojne

Ze v spominih na Božić v svetovni vojni je bilo omenjeno, da je odhajal transport z našo baterijo še tisto noč po slavnosti božičnega večera na vznožju Kärntner Alpen. Iz dolgotrajne vožnje mi je ostal v spominu samo Budapest in Karpati. Se danes živo v spominu pa imam pohod baterije proti ruski fronti v noči pred Novim letom. Čez dan blatne ceste, da so se odirali konji in vozovi, v noči pa vse zledenelo. Ze od daleč smo slišali gimenje ruskih topov, ki so posebno »mislili« tudi na cesto, po kateri se je premikala naša baterija. V trdni noči že dospemo do zadnje reke z razstreljenim mostom. K sreči voda ni bila visoka in smo jo brez posebnih ovir srečno prebrodili. Pred nami malo selo, toda v sredi z velikim gradom (baje last grofa Potockiga). Nastanili smo se v gradu, kjer smo našli več spominov na Ruče, ki so se pred nami umaknili samo nekaj kilometrov venkaj na polje. Marsikaj je kazalo, da so se pripravljali na praznovanje svojega (pravoslavnega) Novoga leta. Pri večerji je bilo izdano povelje na strogo pripravljenost. Bilo je pričakovati, da so nas Rusi — ali kakor so jih tam v selu nazivali: Moskali, že »izvohaš« in da torej lahko računamo na njihov svinčenj pozdrav.

Vendar je bila noč še mirna. Jaz sem si napravil ugodno ležišče kar v zimskem cvetličnjaku. Toda iz kratkega spanja nas prebudi povelje »Abmarsch!« Se je bila trdna gališka noč, ko smo se previdno pomikali po že razstreljeni cesti ozir. poljski poti. Ustavili smo se na odprtem polju, proti zapadu z malim bregom obdanem. Le par kilometrov za tem bregom so bile ruske »stetunge«. Spregli smo konje in jih odposlali nazaj v grad. Mi pa smo se lotili težavnega dela priprav za »gedeckten Geschützstand«.

Mrzli noči je sledilo ledeno mrzlo rano jutro. Tudi jaz sem prijel za kramp in lopato in pomagal kopati premrznjeno zemljo. Cim je bilo glavno delo za silo gotovo, smo se lotili kopanja za »Unterstand«. Med tem se je tudi že zdanilo in smo si bežno ogledali naše novo okolje. Vsi smo grenko občutili vpiljočo razliko med »Stelunge« na visokih planinah še pred dobrim tednom, zdaj pa tu na teh otožnih, nepreglednih poljanah daljne Vrhodne Galicije.

Ko smo odpravili tudi zadnjo havbico na pripravljeno mesto, smo se šele prav zavedali, da se že nahajamo v — Novem letu 1916. Tedaj veselo zakličem »Prosit 1916«. Eden oficirjev me začudeno pogleda, češ, kaj res, Novo leto je tu? — Da, Novo leto! In srečno za nas se je pričelo. Kot v potrdilo tedaj preko naše postojanke pribrižno prva sovražna letala, ki so nas iz drzno nizke višine premotrila in — odšla. Toda takoj na to smo že dobili od ene strani prvi »Novoletni pozdrav«, najprej v šrapnelih, na to so začeli sipati tudi granate. Ampak v našo srečo: posebno izkazali se pri tem Rusi niso. Mislim, da nismo imeli niti enega ranjenca. Seveda jim ta novoletni pozdrav nismo ostali dolžni. Kmalu so začele odgovarjati tudi naše havbice.

Med tem je bil tudi »Unterstand« za silo gotov in eden oficirjev se je že pripravljaj na daljšo bivanje v tej jami. »Herr . . . ich glaube, Sie werden nicht alt werden darin«, sem se drznil opomniti, ko sem odhajal z važnim poveljem nazaj v vas. In res, tekomo dne so Rusi navallli s tako silo na našo stran, da je naša baterija morala zapustiti postojanko. Rusi so nam s kanonado pretrgali nadaljni dovoz municije. Še isti večer smo bili zopet na potu na drugo fronto, kjer smo doznali, da je sovražnik tik za našim odhodom uničil tudi vsa okolja naše novoletne postojanke. P.

Prestopno leto 1944

Ko je človek v svojem spoznavanju dospel tako daleč da je iz opazovanja zvezd, lune in sonca ter naposled tudi po obhodu zemlje okoli sonca ugotovil dobo letnega časa za okroglo 365 dni, se je pri natančnejših primerjanjih računsko izkazalo, da določena doba 365 dni ni povsem točna in da znaša razlika tekomo 4 let en dan več. Ze stari Rimljanji so ta dan vstavili po 24. februarju, tako da je ta mesec namesto 28 dni dobil 29. 24. februar pa se je pri Rimljanjih imenoval »dies secius Kalendaris martiis«, to je šesti dan pred kalendami marca. Ker niso hoteli izpremeniti imen sledečih dni, so ta (vstavljeni) dan imenovali »dies bissextus«, kakor da je po 24. februarjem vstavljeni ali interkalirani dan nadaljevanje šestega

Važno za kolesarje na Spodnjem Štajerskem

Navodila za postopanje s kolesi in obroči za kolesa

Landeswirtschaftsamt Wehrwirtschaftsbezirka XVII poroča, da je Reichsstelle Kautschuk odredila znižanje produkcije obročev za kolesa. Zato so Wirtschaftsamt, ki izdajajo Bezugscheine, dobili nalog, da postopajo odslej še veliko bolj strogo pri izdajanju takih Bezugscheinov, ker se mora na vsak način v prvi vrsti zadovoljiti potrebe delovnih sil po oboroževalnih industrijah. Vojni poškodovanci so pri izdajanju Bezugscheinov v isti vrsti kakor delavstvo oboroževalne industrije.

Da bomo vse te težave premostili, mora prebivalstvo tudi polagati nekoliko več važnosti in pozornosti na postopanje z obroči na kolesih, ki so v uporabi. Na kakšen način se življenska doba obročev na kolesih lahko podaljša, nam razlaga reklamna služba tvrdke Semperit v svojem letaku, ki predlaga med drugim prav posebno sledeče točke:

Pri montaži se naj nikdo ne poslužuje ostrega orodja, ker se z istim lahko pretрга žični svitek. Kadar se jemlje ven ventil, se naj ničesar ne poveča. Šlavha se ne sme včipniti. Pri vlaganju mantelja in šlavha se naj samo malo napumpa. Pri vsem je pa paziti, da ne pridejo med mantelj in šlavh nikakšna tuja telesa, kakor na primer kamenček, pesek itd., če se montira na cesti.

Zarjavele felge uničijo obroč v najkrajšem času. Zato je treba zarjavele točke očistiti ter pleskati z lakom, ki ščiti zoper rjo. Na felge pa ne sme priti nikakšno olje ali mast, ker tudi razkrojita obroč. Nabuljene felge je treba zravnati, ker drugače sedi obroč slabo. Če se vozi po cestah, ki so mazane z oljem, je treba obroče oprati. Pravi

zračni pritisk je velike važnosti in je bolje napumpati nekoliko bolj strumno, kakor pa premehitve ter vedne skrbeti, da bo pravčasno dopumpano, kadar je potrebno, ker le tedaj drži obroč bolj dolgo. Nikdar se ne sme voziti s tako malo zraka, da se udarjanje kamenja, lukenj itd. občuti na felgah. Preobremenitev hitro uporabi obroč ter je pri prevajanju blaga na vsak način potrebno imeti močnejše obroče in višji zračni pritisk.

Obroče se mora tudi čuvati pred toploto, kolesa pa naj stojijo v prostorih, ki so senčni ter ni nikakšnega prepaha. Tudi izdelovanje novih koles se je moralo omejiti. Zato ima odslej pravico do nakupa kolesa samo tisti, ki mora od svojega daleč na svoje delovno mesto v kako oboroževalno industrijo in se na dotični poti ni možno posluževati drugih obstoječih prometnih sredstev. Tudi pri izdajanju Bezugscheinov za nova kolesa so vojni poškodovanci v vrstah delavstva oboroževalne industrije.

V interesu ljudske skupnosti je ena med prvimi dolžnostmi vseh imeteljev koles, da postopaje kakor s kolesi, tako tudi z obroči pravilno in skrbno, da jih čuvajo pred poškodbom ter vzdržujejo čim dalje v dobrem in uporabnem stanju. Vse skupaj je treba tudi skrbno in predpisane shranjevati ter opustiti in preprečiti vse, kar bi kolesom in obročem lahko škodovalo ter jih nepravilo neuporabim.

Vsakdo, ki ima kolo in teh nasvetov ne bi upošteval, ne škoduje samo sebi, temveč celemu nemškemu narodu. Taki ljudje bi bili škodljivci lastnega narodnega premoženja.

dne (pred rimskim novim letom marca). Zato so leto, ki šteje 366 dni, imenuje bisekstilno ali prestopno leto, ki se ponavlja vsako četrto leto. Izmed posebnostmi takega leta je posebno zanimiva ta, da prvi in zadnji dan v letu ne odpade na isti dan kakor v navadne mletu. Na primer: to leto (1943) je začelo na petek in je tudi zaključilo s petkom. Novo leto (1944) pa začanja s soboto, zaključuje pa z nedeljo.



* Srečno in zadovoljno Novo leto vsem Spodnještajercem doma in v tujini, prav posebno pa vsem bralcem »Štajerskega Gospodarja« želijo nižje imenovani Spodnještajerci, ki kot vojak sluzijo Führer-ju in domovini: Anton Marinko, Johann Schuper, Franz Puschawnik, Rudolf Medwed, Franz Strmschek, Wilhelm Matalin, Johann Repnik, Johann Rampfl, Rudolf Sinitsch, August Slapnik, Matthias Babinuti, Karl Potschualnik, Alois Kofler, Ernst Grabner, Martin Heida, Friedrich Perschak, Anton Strauß, Franz Buria, Matthias Dornik, Johann Zelzer, Johann Tschokl, Josef Tachater, Josef Kaditsch, Josef Simonitsch, Karl Ritonia, August Henschel, Matthias Witschar, Franz Sadrawetz, Josef Wusem, Franz Kokot, Josef Janschekowitsch, Alois Ziserl, Marian Fries, Franz Schumann, Anton Kschela, Stanislaus Rosmann in Johann Klementschtch.

* Koledar »Štajerskega Gospodarja«. Uvrstitev koledarja v našo božično izdajo je našla pri naših bralcih najboljši odmev. Od vseh strani dobivamo priznanja in zahvale, istočasno nam pa naši prijatelji stavlajo predloge, da bi koledar ponatisnili še v letošnji novoletni številki. Ker se zavedamo, da ima naše spodnještajersko ljudstvo letos radi maloštevilnih izdaj res premalo koledarjev na razpolago, smo sklenili, ne ozirajoč se na pomanjkanje prostora za drugo gradivo, da tej želji tokrat ugodimo. Koledar se da lepo izrezati ter nalepiti na močnejši papir za žepni ali za stenski koledar.

* Še enkrat: Ne pošiljajte novoletnih voščil! Ta oklic ponavljajo vsi uradi države, stranke in oborožene sile, in sicer z ozirom na preobremenitev pošte in železnice ter splošnega upravnega aparata, ki ima radi vojne dovolj važnejšega dela in opravlja kakor je dostojanje takih pozdravov, ki jih bomo lahko pošiljali zopet po končani vojni, ko bo za to več časa, papirja in delovnih rok na razpolago.

Untersteirischer Kalender 1944

Raynkarer je izšel v obliki knjige »Untersteirischer Kalender, 1944«, in sicer kot tretji letnik v izdaji organizacije Steirische Heimatbund. Čedno broširana knjiga, ki jo je tiskalo tiskarniško in založniško podjetje Marburger Verlags- und Druckerei-Gesellschaft m. b. H. v Marburg-u, vsebuje 192 strani ter je opremljena z lepimi slikami. Oblikoval jo je SA-Hauptsturmführer Sepp Kogelnik. Tiskalo se je vsega 60.000 izvodov ter stane v drobni razprodaji komad po eno Reichsmarko. Na platnični strani vidimo sliko v barvah, ki predstavlja znani grad Ankenstein pri Pettau-u, in sicer posnetek nekega slikarskega dela znane spodnještajerskega akademskega slikarja Pipe Petelna iz Marburg-a. Uvodna stran prikazuje Führer-ja v družbi dveh visokih generalov pri študiranju zemljevidov. Druga slika nam je deloma že znana iz tednika »Štajerski Gospodar« in dnevnika »Marburger Zeitung«, ko sta jo objavila pri svojih poročilih o prireditvah znanih Ortsgruppen-ov tekom tekočega leta. Prikazuje namreč našega Gauleiter-ja in šefa civilne uprave, kako izroča nekemu Ortsgruppenführer-ju zastavo.

Uvodno besedo koledarja je napisal osebno Bundesführer Franz Steindl Za koledarjem, ki izpolnjuje 33 strani, sledi članek izpod peresa Bundesamtsleiter-ja inž. Siegfried Tremli-a. Pod naslovom »Unsere Untersteirermark« sledi nato prispevek dr. Helmut Carstanjen-a. SA-Hauptsturmführer Oskar Hackel je napisal članek »Sozialismus durch Menschenführung«. Otto Koschitz, ki služi kot prostovoljec v Waffen-SS in je našim bralcem že znan po svojih prispevkih v dnevniku »Marburger Zeitung« in v »Štajerskem Gospodarju«, je pa svoj prispevek posvetil popisu spodnještajerskega vojaškega duha in frontnega junštva.

Dvanajst ilustriranih strani je zavzela razprava o spodnještajerski mladini, ki jo je spisal Oberstammlführer Robert Kratzert. Volkswohlfahrt in njeno delovanje je podal v posebnem članku njen Leiter Sebastian Weiß. Znani zgodovinar profesor dr. Balduin Saria je koledar oplepal z zgodovinsko čelado, takozvanim Hariqast-Helm-om, ki prikazuje prvi zgodovinski spomenik germanskega jezika na Spodnjem Štajerskem. Dr. Carstanjen je objavil tudi nemška krajevna imena Spodnještajerske, ki so sedaj v veljavi. Temu sledijo razna znanstvena navodila za kmetovalce, živinorejce in lovce, navodila o obdelovanju vrtoev za sočivje, nasveti za gospodinje, cene železnških vozniških listkov ter pristojbine pošte, pošno čekovnih uradov ter telefona. Nekoliko okusno postavljenih oglasov raznih tvrdk izpopolnjuje koledar, ki si je v teku svojega kratkega obstoja pridobil mnoge ljubiteljev in odjemalcev.

UMNI KMETOVALEC

Redčenje mladih, pregostih gozdov

Uničujemo gozdni plevel

Mlade gozdne nasade je treba čistiti in otrebiti plevela že zgodaj, vsekakor pa že v prvem desetletju razvoja. Med plevel, ki mestoma nadležno vpliva in kvarti nasade, spadajo ponajveč: koprja, srobot, leska, gozdna vrba, breza, brinja, razno trnje, dren, topola, ponekod krhljka, malovredni izrastki iz bukovih štorov in dr. Te nezaželjene rastline z največjim uspehom trebimo v vročem poletju, ker se tačas štorovje tega plevela najlaže uduši, da opeša. Cesto že zadostuje da grmom v poletnem času zalomimo veje; potem ne bodo več bujno rasli. To trebljenje se mora na močnih gozdnih tleh po dveh ali treh letih ponoviti, dokler gozdne kulture toliko ne odrastejo da jih plevel ne more več ovrati.

Razumni posestniki, ki so z velikim trudom pogozdili gojave in poseke v svojih gozdnih s smreko ali z drugimi sadikami, se trudijo, da zatro plevel. Kdor pa se ne briga za pogozdeno površino, je uničen njegov smrekov nasad, čeprav se je bil prav dobro prijel. Grmovje in malovredne lesne vrste so ga prerastle in smrečice zasenčile ter udušile.

Redčenje je potrebno

Mnogo je posestnikov, ki — iz različnih vzrokov seveda — sploh ne redčijo ali pa ne pravočasno. V nepreredčenih ali v nepravčasno prereditvenih gozdnih ostanejo drevesa tanka, slabo zakoreninjena in imajo slabo razvite krošnje. Takšni gozdovi povečini ne bodo dozoreli v take sestoje, da bi dali čimveč lesa; nepreredčene gozdove rad potlačijo in polomi sneg. — Ponekod pa redčijo mlade, odrasčajoče nasade povsem nepravilno; izsekavajo lepo razvita debela, puščajo pa slaba, zatrita in pohabljenostebila — podkapnike.

Marsikje, posebno v goratih krajih mladi gozdovi propadajo, ker ljudje opuščajo redčenje. Odrasle in goste, nepreredčene smrekove nasade lomijo sneg; to opažamo posebno v nižjih nadmorskih legah, kjer kako leto v zgodnji pomladi zapade moker, težak sneg, ki rad polomi vrhove. Škoda se dela posebno v takih krajih, kjer je drevje premraženo in prekrito s srobotom, na katerem se vleže težki sneg in smrekam odlomi vrhove.

V nepreredčenih, iz pregostih zasadov zrastlih gozdnih je videti polno sušcev, ki jih je v posameznih enodobnih smrekovih sestojih do 30% in več. Med sušci stoje zdrava smrekova drevesa, ki pa imajo pri 70 do 80 let starosti le prav tanka debela s silno gostimi letnicami. Od teh debel ni več pričakovati, da bi se kdaj odebelile.

Kako in kaj redčimo

Ko pogozdujemo poseke z gozdnimi sadikami, sadimo običajno precej goste; navadno zasajamo sadike ca 1.50 m vsaksebi, kar pomeni nad 4440 sadik na 1 hektar. Na slabih tleh sadimo navadno še bolj goste. Zasajamo goste zato, da ohranimo proizvodilno moč tal, da tla bolj izrabimo in ker računamo s tem, da se utegne zaradi suše ali drugih vzrokov gotov odstotek sadik v prvih letih po saditvi posušiti. — Kjer pa imamo naraven pomladek, je ta mestoma sila gost, drugod ga je pa premalo, tako da moramo prazna mesta izpolniti s sajenjem.

Ko razmeroma gosti nasad in naravni pomladek tekom let odraste, se prične kljub temu, da smo ga očistili plevela, med drevesci boj za svetlobo, za zemeljsko hrano in zrak. V začetku ima sicer vsaka sadika dovolj svetlobe, zraka in hrane, pozneje pa, ko postajajo sadike večje, zahtevajo več prostora za svoje vejevje in koreninje. Drevesca, ki se po svoji naravi ali zaradi boljših talnih razmer hitreje razvijajo, prerastejo slabše razvita, jih zatirajo in jim odtegujejo svetlobo, tako da vedno bolj zaostajajo v rasti in razvoju. Podjarmljena drevesa zaostajajo bolj pri drevesnih vrstah, ki potrebujejo mnogo svetlobe, pri onih pa, ki morejo dalje časa vzdržati v senci, manj.

Ako lastnik gozda ne poseže v to naravno izpodirvanje, v ta boj za obstanek posameznih dreves, bo narava sama storila svoje, kar pa bo imelo te-le slabe posledice:

V tem boju preostalo drevje, ki je sčasoma podjarmilo in zatrilo slabše razvito drevje, bo manj prirastlo posebno v debele. Zato je treba boj zaradi boljšega razvoja gozda skrajšati s tem, da se izsekajo drevesca, ki so zapisana poginuti ter napraviti z redčenjem primeren prostor močnejše razvitemu drevju. Na močnih tleh, kjer je rast bujnejša, bo treba prej poseči vmes, kakor na slabih tleh; na ravnini prej nego na strminah.

Nadaljnja slaba posledica pregostega mladovja je propad nekega števila debel, ki se v pregostem sklopu in podjarmljena začno sušiti, kar pomeni znatno izgubo lesa, ki znaša lahko eno četrtino do ene tretjine gozda.

V nepreredčenih gozdnih se korenine dreves ne morejo razviti in razširiti; tudi obrše drevja ne; takšno drevje ni dovolj odporno proti snegu. V mladosti nepreredčeni gozdovi, v katerih je polno subega in polomljenega drevja, so tu in tam podvrženi raznim škodljivcem in jim pretijo požari. Za čas pravega redčenja so merodajni:

Hitra rast talne razmere, gospodarski razlogi.



(Scherl-Bilderdienst-Autoflex — Dinges)

Alte Hennen sind auszumerzen!

Im Bilde sehen wir eine Bäuerin, die die alten, auszumerzenden Hennen bestimmt.

Čim hitreje rasti je drevesna vrsta, tem prej bo potrebno redčenje. Prej bo treba redčiti na močnih, dobrih gozdnih tleh, v ugodnih legah in v krajih z ugodnimi vremenskimi razmerami, ker se tam gozd hitreje razvija.

V pregostih smrekovih nasadih navadno pričnemo z redčenjem, kadar se začno na steblih spodnje veje sušiti in odpadajo ali se dajo lahko odlomiti. V smrekovem in jelovem naravnem pomladku pa izredčimo pregosto rast previdno že poprej, da razredčenim stebliom napravimo primeren prostor.

Jakost redčenja

Predvsem odstranimo odmrta, podjarmljena in tista drevesa, ki jim preti podjarmljenje in propad. Paziti pa moramo, da ostane gozd primerno sklenjen. Pri dovolj gostem sklepu segajo obrše puščenih dreves medse, pri redkem sklepu pa se obrše s svojimi robovi vsaj še dotikajo. Upoštevati pa je seveda še tole:

Hitro rastoče drevesne vrste se smejo močnejše izredčiti, ker se bodo hitreje strnile v primeren sklep (bor, macesen); počasnejše rastoče in take, ki imajo močne obrše, kakor tudi drevesne vrste s pritalnimi koreninami in pa take, ki zahtevajo vlažnejša tla, se šibkeje izredčijo.

Močnejše redčenje je dopustno v krajih z miljšim podnebjem, na močnih, svežih gozdnih tleh, v ugodnih zavetnih legah, na zmerno nagnjenih pobočjih, v severnih in zapadnih legah, bolj previdno pa naj se redči v krajih z ostrim podnebjem, v nezavarovanih legah, na strminah, po južnih in vzhodnih pobočjih, na slabih in takih tleh, ki se rada izsušijo.

V splošnem izsekamo pri redčenju poleg zatrtih, suhih in podjarmljenih dreves tudi bolna ali poškodovana in krivo raščena; ako je v mešanem gozdu kakšna drevesna vrsta premočno zastopana in nam ni zanjo, jo ob redčenju deloma izsekamo na korist dragocenejših lesnih vrst.

Se nekaj navodil

Imamo razne načine redčenj, za katere so se zavzemali posamezni strokovnjaki raznih držav. Vseh teh sistemov nam pa ne kaže naštevati in opisovati, ker bi jih posamezni posestnik ne mogel zlahka proučiti in izvajati. Zadostuje naj povedano in pa uvidevnost vsakega posestnika samega, ki se bo o uspehu redčenja lahko prepričal že nekaj let po storjenem delu.

Redčenje se pravilnoma ponovi, kadar se v mladem gozdu znova pojavijo podjarmljena drevesa, ki jim je vrh ostal pod obršo glavnega drevja. Sicer pa veljajo za ponovna redčenja podobne smernice, kakor smo jih našli za prvo redčenje. Načelno ne čakaj, da se veliko podjarmljenega drevja nabere v gozdu. Redčenja se ponavljajo pri boru, pri macesnu običajno v 10 do 15 letih, pri manj hitro rastoči smreki in jelki v 20 do 25 letih, pri buki in hrastu v 25 do 30 letih, po potrebi pa že prej. — Pravilo glasi: Z redčenjem prični rano, izvedi ga zmerno in ga



PK-Kriegsber. Schnitzer (Sch).

»Nehmt uns bitte mit!«

Deutsche Soldaten helfen der Zivilbevölkerung in Südtalien, die von den Anglo-Amerikanern und deren »Befreiungsmethoden« nichts wissen will, ihre Habseligkeiten auf Lkws zu verladen und die Flüchtlinge in sichere Gebiete zu schaffen.

MALE VESTI

* Počastitev Kreisfeuerwehrführerja mesta Marburg. V okviru božične proslave, ki jo je priredilo gasilstvo mesta Marburg/Drau, se je iz priveditve razvila lepa proslava dvajsetletnice delovanja v gasilstvu, Kreisfeuerwehrführerja Hans Voller-ja, na kateri je v izbranih besedah ocenil njegove zasluge Kreisführer in Oberbürgermeister Knaus. Spregovoril so tudi drugi, nakar se je Voller zahvalil za izkazano mu priznanje in počastitev ter obljubil, da bo kakor doslej, tudi odslej vse svoje sile posvetil službi naroda, domovine in Führerja.

* Obnova bombardiranih mest. Führer je Reichsministru Speer-u poveril nalogo, ki jo ima izvršiti po zaključku vojne, da že sedaj izdelata načrte in pripravi vse, kar je potrebno za obnovitev nemških mest, ki so jih porušili sovražni letalski napadi.

* Pogreb junaka iz prve svetovne vojne. Na pokopališču v Bornstedt-u so nedavno pokopali Admirała von Reater-ja, junaka, ki je po končani prvi svetovni vojni v angleški vojni luki Scapa Flow potopil vso nemško vojno mornarico, ki so jo takratne nemška oblasti po zahtevu Anglije morale izročiti Angležem ter na ta način prepričali, da bi se Anglija okoristila ladij vojaško nepremagane Nemčije. Položili so ga v grob poleg svojega junaško za domovino padlega sina. Na grob je položil venec v imenu Führer-ja, Großadmiral Räder ter v ganljivih besedah ocenil zasluge velikega admirala, ki se je odlikoval tudi v drugih mornariških akcijah svetovne vojne in boju proti Angliji.

* Odlikovan Spodnještajerc. Gospod Franz Bobnar iz Trennenberg-a pri Anderburg-u v Kreis-u Cilli nam poroča, da je njegov sin Anton Bobnar dobil za hrabro obnašanje pred sovražnikom na fronti odlikovanje Eisernes Kreuz II. Klasse. Imenovani junak je bil tudi ranjen.

* Sprejem učencev v viničarski tečaj. Gutsverwalter in Winzerschulleiter Gaugut-a Kapellen

(Winzerschule), Post Bad Radein, Untersteiermark, nas prošni za objavo sledečega razglašja: »Dne 15. februarja 1944 se začne na viničarski šoli v Kapellen-u pri Bad Radein-u ponovno desetmesečni viničarski tečaj, v katerega se sprejme viničarske in kmečke fante, ki so dovorili najmanj 15. leto svoje starosti in so telesno dovolj razviti. Obiskovalcem tečaja je dana priložnost, da se teoretično in praktično izobrazijo v vseh strokah sodobnega vinarstva, sadjarstva, kletarstva in ostalih panog kmetijstva, Oskrba in šolanje je brezplačno. Prošnje, ki jim je priložiti izkaznico Deutsche Jugend, oziroma člansko izkaznico organizacije Steirischer Heimatbund, zadnje šolsko spričevalo in pri mladoletnih dovoljenje staršev ali varuha, je pisмено predložiti upravi viničarske šole v Kapellen pri Bad Radein-u. Podrobnejša pojasnila daje Gutsverwalter in Winzerschulleiter Jos. Glaser.

* Spodnještajerski vojaki so vedno bili, so in ostanejo junaki. Spodnještajerska je res lahko ponosna na junaštvo svojih sinov. Ponavljamo že nešteto krat zapisano splošno znano dejstvo, da so se spodnještajerski vojaki odlikovali v vseh bojih, kadar je bilo treba braniti domovino. Kakor v svetovni vojni, tako so tudi v današnji vojni Spodnještajerci deležni za izkazana junaštva velikega števila vidnih odlikovanj, o katerih naš list skoraj vsak teden poroča. Ravno kar smo dobili vest, da je Soldat Friedrich Senekowitsch iz Ortsgruppe Wachsenberg v Kreisu Marburg-Land, ki je že nosilec odlikovanja za hrabrost Eisernes Kreuz II. Klasse, nedavno dobil za pokazano izredno junaštvo na fronti še odlikovanje Eisernes Kreuz I. Klasse. Ortsgruppe Wachsenberg ima sedaj že pet odlikovanih vojakov.

* Nove odredbe. Verordnungs- und Amtsblatt des Chefs der Zivilverwaltung in der Untersteiermark Nr. 36, datiran z 18. decembrom 1943, objavlja osem odlokov, in sicer: 1. Določbo o vzgojni ukrepih za mladoletne po podjetjih 2. Določbo o božičnih in novoletnih zaključnih darilih 3. Določbo o izravnavi izpadajočih delovnih dni

okrog božičnih in novoletnih praznikov. 4. Določbo o božičnem prispevku za tiste, ki so dienstverpflichtet in za posade stavbene obrti, ki delajo na zunanjih stavbah in delih. 5. Določbo o javnem gospodarjenju z belo in rumeno repo. 6. Določbo o obveznosti oddajanja cvetje in angorske volne. 7. Odlok, zadevajoč božične počitnice. — 8. Odlok, zadevajoč pobiranje umazanih infekcij s sodelovanjem šol.

* Železnica za svoje uslužbence. Reichsbahndirektion Villach je za božične praznike razdelila božična darila za svoje tistih železničarjev, ki so postali žrtve sovražnih bombnih napadov, vdovam in sirotam po vojni in v železniški službi ponesrečenim, svojcem tistih, ki stojijo kot železničarji v izrednih službah ter vsem tistim železničarjem, ki imajo veliko število otrok. Darila so razdelili po vseh večjih železniških službenih mestih. Obdarovani železničarji so dobili pakete s praktičnimi predmeti.

* Jahanje in vozarske šole v odredih SA. Vojna na vzhodu je pokazala, da je važno, če vojaštvo obvlada konje in zna z istimi dobro voziti. Zato se sedaj SA trudi, da dobiva armada in odredi Waffen-ff vedno dovolj v jahanju in voženju s konji izvežbanega naraščaja. V svojih jahanjskih enotah izvežbajo vsako leto mnogo tisoč mladih moških, ki so članje Hitlerjugend za službo na konju in pri konjih. Cilj je, da dobijo izkaze o sposobnosti za jahanje in voženje. Vsak imetelj izkaza je podkovan v jahanju, voženju in postopanju s konji. Vsi, ki imajo taka potrdila, imajo pravice za vstop in dodelitev v vojaške oddelke na konjih in s konjskimi vozili.

* Letala proti tolpam. Malo pred božičnimi prazniki so nemška bojna letala na zapadnem delu Balkana napadla neke komunistične tolpe ter jih v njihovih skrivališčih, ki se nahajajo v neprehodnih gorah in gozdovih, uspešno predelala z bombami, strojnimi in ostalim letalskim orožjem. Opazilo se je zadetke v stanovanja in taborišča, ki so prizadela veliko škodo.

* Nemško letalstvo v boju zoper bandite v Bosni. Odredi armade in Waffen-ff so dne 23. in 24. decembra v jugovzhodnem delu Bosne uničevali posamezne skupine tolp, pri čemu so jih nemška letala uspešno podpirala. Letalske bombe in orožje letal je pri tem prizadelo banditom ogromno škodo, posebno njihovim motoriziranim in vprežnim vozom. Letala tipa Stuka so v področju otočja bombardirala neko po banditih utrjeno pristanišče ter uničila nabavljiva materiala, naprave za natovarjanje blaga in več tovornih čolnov.

* Uničenje komunističnih tolp pod angleškim poveljstvom. Nemške čete so pri svojem prodiranju v nekem srednje-bosanskem planinskem gorovju trčile na večjo tolpo komunistov, ki jim je poveljeval angleški kapiten Jesseries. Pri tem

večkrat ponovi (kjer je to v danih gospodarskih razmerah mogoče).

Drevesca za izsek naj bi se v listnatih gozdovih odбирala jeseni, preden odpade listje, da se laže presodi sklep obrá, hitro prepozna drevesna vrsta, opazijo sušci, zdrava in nezdrava drevesa in tako dalje.

Iz mlajših kultur se to, kar je treba odstraniti, izreže z močnim, ostrim nožem (vejnikom), debelejša stebelca pa se odseka s sekuro. Naporoben material ostane na mestu, da segnijo. Debelejša igličasta stebela je treba obeliti, ako ostanejo v gozdu in jih ni mogoče uporabiti oziroma prodati za hmeljevske, tramiča, kole in drugo.

Najprimernejši čas za izsekavanje je doba, ko

prične listje odpadati, pa do pomladi. Kadar leži sneg, redčenje opustimo oziroma prekinemo. Najbolje je, ako moremo vse opraviti zgodaj na spomlad, da se izredčeni gozd do prihodnje zime okrepi in pripravi za zimo.

S pravičnim, pravočasnim in po možnosti večkratnim redčenjem vzgojimo lepo razvita, dolga, močna in zdrava debla, ki bodo po prostoru v gozdu primerno in pravilno razdeljena. Dočim je bilo v mladem nasadu 4 do 5 tisoč in več drevesc na hektaru, nam ostane v dobi, ko drevje dozoreva, samo še več sto debel; njih telesnina pa bo večja in več vredna nego tedaj, če bi bila ostala le tista drevesa, ki so v boju za obstanek sama zmagala.

Dr. F. J. Lukas:

Deutsch für Erwachsene methodisch und praktisch

(Nemščina za odrasle metodično in praktično.)

52. Stunde.

Wieder etwas Rechtschreibung.

d — dt — t

1. Fritz bat (bitten!) mich, ein Bad (baden!) zu nehmen.
2. In dieser Bekleidung muß ich Ihre Begleitung ablehnen.
3. Das Feuer brannte in hellen Flammen und der Brand konnte erst gegen Mitternacht gelöscht werden.
4. Wo kann ich meinen Wagen tanken? Hier rechts ist eine Tankstelle. — Vielen Dank!
5. Der Fuhrmann führte das Torf in das Dorf.
6. Karl stolperte über den Draht und trat mir auf den Fuß.
7. Die Ente fand unter dem Messer ein trauriges Ende.
8. Mein Vetter ergriff die Feder und schrieb seinen Großvätern.
9. Gewandt schlüpfte er in sein Gewand.
10. Dieses Hemd ist mir zu eng, es hemmt mich in meinen Bewegungen.
11. Im Hintergrund sah man ein Hidernis.
12. Seit drei Tagen seid Ihr nicht mehr bei mir gewesen.
13. Dieser stattliche Herr bezieht ein staatliches Gehalt von 400 RM, das ihm jeden Ersten von der Stadtkasse zur Auszahlung gebracht wird.

Ausschneiden! Izrezati!

Merke:

Alles was vom Hauptwort »Tot« abgeleitet wird, wird mit »d« geschrieben. Wörter, die vom Eigenschaftswort »tot« oder vom Zeitwort »töten« abgeleitet werden, werden mit »t« geschrieben.

1. Es traf ihn der Schlag, er war auf der Stelle tot.
2. Kaum der Todesgefahr entronnen, trat er totenblä ins Zimmer.
3. Der Todeskampf des Kranken dauerte über eine Stunde.
4. Die kranken Schweine müssen getötet werden.
5. Der Totengräber war totmüde von der vielen Arbeit.

Vier Scherzaufgaben.

1. Wie kann man mit einem einzigen geraden Strich ein Dreieck darstellen?
2. Was ist richtig: »Man trägt die Gämsfeder auf dem Hute« oder »man trägt die Gämsfeder am Hute«?
3. Was ist richtig: »Die Elbe fließt in den, der oder die Ostsee«?
4. Sagt man: Sechs und fünf sind oder sechs und fünf ist dreizehn?

Antwort auf die Scherzfragen.

1. Man zeichnet auf ein Blatt Papier in eine Ecke einen schrägen Strich.

2. Die Gemen haben bekanntlich keine Federn.
3. Die Elbe fließt in die Nordsee.
4. Sechs und fünf ist elf (aber nicht dreizehn!).

Nennen Sie mit einem einsilbigen Wort: Getrocknetes Gras, gemahlenes Getreide, gekleimte Gerste, alter Mann, gedroschene Garben, verwesender Tierkörper, gebundene Blumen, breiter Fluß, kleiner Fluß, dicker Strich.

Lösung:

Heu, Mehl, Malz, Grels, Stroh, Aas, Strauß, Strom, Bach, Seil.

Eine kleine Aufgabe.

- Setzen Sie die Befehlsform mit »Sie« und mit »Du« und ersetzen Sie außerdem das Hauptwort durch das persönliche Fürwort (Z. B.: Mir die Suppe bringen. — Bringen Sie mir! Bring sie mir!)
1. Die Strümpfe ausbessern.
 2. Den Hut abnehmen.
 3. Die Wäsche waschen.
 4. Blumen kaufen.
 5. Einem Herrn einen Gefallen tun.
 6. Einer Frau die Meinung sagen.
 7. Einem Kind Süßigkeiten kaufen.
 8. Sich die Hände waschen.
 9. Mir einen Vorschlag machen.
 10. Sich mit einer Angelegenheit beschäftigen.
 11. Sich den Appetit nicht verderben.
 12. Die Pässe vorzeigen.
 13. Das Paket übergeben.
 14. Einem Herrn eine Nagelfelle geben.
 15. Die Bücher mitnehmen.

Wörter.

abteilen (von etwas) — izpeljati, izvajati (iz česa, od česa)

Tito in Peterček se pulita za zlato

20 milijonov zlatih luntov se nahaja v Zedinjenih državah — Prepir zaradi zlate rezerve nekdanje jugoslovanske Narodne banke

Kakor poroča diplomatski sodruknik angleškega lista »Observer«, je nastal med banditskim maršalom Titom in med razkraljem Petrom v Kairi spor radi približno 20 milijonov funtov šterlingov v zlato. Gre za zlato rezervo nekdanje jugoslovanske Narodne banke, ki torej ni last niti Tita niti Petra Karadjordjeviča, temveč last države oziroma naroda. To zlato so namreč l. 1941 »poslali« v Ameriko.

Iz »Observerja« je nadalje razvidno, da je Peterčkova vlada v Kairi, ki je ena izmed prestolnic z najvišjimi cenami za vsakdanje življenje, živeča potom črpanja iz virov teh zlatih rezerv ter s tiskanjem »jugoslovanskih bankovcev«, izdanih v imenu Jugoslavije. Ker se je pa angleška vlada v Teheranu popolnoma vdinjala boljševizacijski politiki Moskve v Evropi, se je Peterček zbal, da bi Angleži lahko preprečili nadaljnje poseganje v zlato rezerve in tudi v tiskanje emigracijskega denarja. Da Peterčkov strah ni bil povsem brez vzroka, je razvidno iz komentarja, ki ga je bil priobčil omenjeni angleški list. V tem komentarju — (tu je mišljen Peterček in njegova vlada) — so s svojimi ostrimi izpadi proti Titu enkrat za vselej zaprli vrata za kompromisno rešitev. S tem so zapečatili svojo lastno politično usodo. Peter je s tem izgubil šanse za ponovno pridobitev prestola. Trenutek za njegovo spreobrnitev je dejan-

sko preminul. Tako izdaja Anglija, ki je vojna izdajstva, svoje nekdanje »prijatelje«, za katere se baje vojskuje. Medtem je »demisijoniral« tudi »vojni minister« Peterčkove vlade, znani general Peter Živković. Tudi ta »demisija«, ki so jo Angleži izsilili, je posledica dejstva, da so se Angleži odločili za Tita proti Petru.

Nedavno je obiskala deputacija »maršala« Tita zavezniki vojaške činitelje v Kairi, kjer so se vršila tozadevna pogajanja. Komaj je ta deputacija zapustila Kairo, je jugoslovanska emigrantska vlada objavila izjavo, iz katere izhaja, da o kakih pogajanjih med zavezniki in Titovimi tolpaši nikakor ni bila obveščena ter da zato odklanja vsako odgovornost za ta pogajanja.

Londonski tisk pa še naprej izraža svoje simpatije za Tita in se huduje nad četniškim generalom Mihajlovičem, ki da je kriv sedanjih težkih porazov komunističnih banditov. »Times« zahteva samo še podporo za Tita in obnavlja svoje hude očitek proti Mihajloviču. List trdi, da ni več prilike za zdinjenje »narodnega« odpora v Srbiji. »Daily Telegraph« pa še izraža upanje, da se bodo četniki izpametovali. Te ljudi je Anglija radi svojega vojskovanja že enkrat pahnila v nesrečo, zato bi Srbe še v naprej hotela izkoriščati kot krmo za topove.

so bili banditi uničeni. Izgubili so nad 300 mož. Med 38 ujetniki se je nahajal tudi angleški kapiten in dva podčastnika, ki so tvorili ostanek nekega angleškega poveljstva za zvezo pri komunističnih tolpah. Razen teh treh mož je bil uničen ves angleški zvezni štab.

• **Ukrepi letalske zaščite v Bolgariji.** Vlada je podpisala dekret, ki daje notranjemu ministru dr. Kristovu za slučaj bombnih napadov izredna polnomočja. Gre med drugim za vprašanje evakuacije ali izpraznitve bolgarskih mest ter za podporo bombnih oškodovancev. Medtem so bili še imenovani prvi komisarji podpornih akcije.

• **Bomba je raztrgala poljskega žida.** Na policijskem komisarijatu francoskega mesta Toulouse se je odigrala te dni strahovita tragedija. Organi železniške policije so aretirali nekega poljskega žida ter ga dovedli radi zasliševanja v sobo komisarja. Nikdo ni vedel, da je imel žid v hlačnem žepu bombo, ki je eksplodirala v trenutku, ko je prestopil prag zasilnevalne sobe. Žida je seveda raztrgalo na kosce. Obenem pa so bili trije policisti težko ranjeni, dočim sta dva druga policista

zadobila lažje poškodbe. Dva policista sta pozneje umrla na posledicah težkih poškodb.

• **Veliko ameriško podmornico pogrešajo.** Kakor poroča ameriško mornariško ministrstvo, se velika podmornica »Grayling« ni več povrnila s svoje operacijske vožnje in jo je smatrati kot izgubljeno. Podmornico, ki je izpodirvala 1475 ton, so vpostavili v službo 3. januarja 1941. Bila je ena izmed največjih in najmodernejših ameriških podmornic.

• **Fordovi milijoni.** Iz neke zaprisežne izjave, ki jo je podal po vložitvi testamenta po znanem ameriškem avtomobilskem kralju Henry Fordu njegov sin Edsel Ford, je razvidno, da je Henry Ford zapustil 66 milijonov dolarjev. Zapuščinski davek bo znašal 12 milijonov dolarjev.

□ **Japonski državni zbor.** V navzočnosti celokupne japonske vlade je bilo v soboto otvorjeno 84. zasedanje japonskega državnega zbora. Cesar Hirohito je naslovil na državni zbor poslanico, v kateri izraža svoje zaupanje v zmago japonskega orožja.

GOSPODARSKI DROBIŽ

× **Nov nemški izum.** Oddelek za stroje pri Reichsminstru za oboroževanje in vojno produkcijo, ki je izumil že razne praktične stroje za pisarniške potrebe, je izumil pisalni stroj, ki riše. S tem pisalnim strojem za risanje se lahko riše statistične tabele, ki jih ves svet doslej dela še z roko in ravnilom. Tabela, ki potrebuje 1 do 1½ ure ročnega risanja dobrega risarja, nariše navadna pisarniška moč s tem novim strojem v 7 do 10 minutah. Ta novi stroj, ki je dobil ime »Wertdarsteller«, bo za pisarniška dela velika pridobitev. S strojem se lahko piše velike in male črke kakor na vsakem pisalnem stroju, istočasno se pa lahko nariše k besedilu potrebne diagrame, kakor so pri tabelah o statistiki potrebni. Za risanje je stroj opremljen s 30 posebnimi znaki. Prehod od pisanja na risanje se izvrši s pomočjo posebne ročke, ki se nahaja na stroju. S posebno napravo se pa tudi lahko stroj priredi na 5 različnih velikosti risb. Na stroju se lahko uporablja za pisanje in risanje dvobarvni trak, kar daje možnost za izdelavo učinkovitih risb. Za risanje in pisanje na tem novem stroju niso potrebne nikakšne druge sposobnosti, kakor znanje pisanja na stroju. Za enkrat bodo taki pisalno-risalni stroji izdelovani samo za vojne potrebe, ko bo pa enkrat konec omejitev, ki jih zahtevajo vojne razmere, bo ta stroj poenostavljen in olajšal ter predvsem pocenil vsa dela, ki jih imajo pisarne v javnem in privatno-gospodarskem poslovanju.

× **Med — eksportno blago jugovzhodnega dela Evrope.** V deželah na jugovzhodu Evrope je čebelarstvo že od nekdaj bilo doma. Ko še ni bilo toliko tovarn sladkorja, je bil med sladilo ter kot tak važen trgovski predmet. V sedanji vojni, ko je na vseh koncih in krajih treba iskati nove vire za preskrbo prehranjevalnih sredstev, je pa zopet oživel čebelarstvo, ker gre med dobro v denar. Jugovzhodne države, ki so dežele čebelarstva že dalje časa kakor je stara industrija sladkorja, so radi tega začele intenzivirati pridelovanje medu. Po najnovejših podatkih imajo sedaj na Slovaškem okrog 160.000 panjev, ki so leta 1942 vrgle 200.000 kg medu. Madžari držijo 570.000 panjev in so pridelali kakih 400.000 kg medu. Romunija goji 450.000 družin, ki jih bo treba še modernizirati. Tudi v Bolgariji je čebelarstvo še na precej primitivni višini in v razvoju. 600.000 panjev je dalo 2 milijona kg. Tudi na Hrvaškem so že podzvati koraki, da se posebno na področju Dalmacije in Hercegovine dvigne čebelarstvo, kjer upajo pridelati do 300.000 kg medu. V Srbiji imajo 105.000 čebelarskih družin in je čebelarstvo, ki se nahaja v Banatu, najbolj napredno. Tudi srbska vlada je podzvzela korake, da se kakor v ostalih državah, dvigne čebelarstvo ter z njim vred produkcija medu na najvišjo možno višino.

Bekleidung (w) — obleka
darstellen (etwas) — predstavljati (kak)
dreschen — mlaiti
ich entrann, ich bin entronnen (einer Gefahr) —
uteči, pobegniti
Flamme (w) — plamen, žar
Fuhrmann (m) — voznik
Garbe (w) — snop
gekeimt — skaljen

Es geht um jede Lichtminute!



Unnötig Licht verbrauchen heißt kriegswichtiger Arbeit Strom entziehen. Deshalb Licht sofort ausschalten, wenn es nicht benötigt wird, und energieeffiziente OSRAM-Lampen ausreichend locker schrauben.

OSRAM

Viel Licht für wenig Strom!

Zu kaufen gesucht

Abfälle! Altpapier, Hadern, Schneiderabschnitte, Textabfälle, Alteisen, Metall, Glasscherben, Tierhaare und Schafwolle kauft laufend jede Menge Alois Arbeiter, Marburg/Drau, Draugasse 5.

Bandagen aller Art, sowie Prothesen erzeugt die altbekannte Firma FRANZ BELA, Bandagist, Marburg/Drau, Herrengasse 5, 237-14

Altmateriale — Rohstoffe Eisen, Lumpen, Haare, werden zu den Tagespreisen übernommen, größere Mengen werden abgeholt. Übernahme von alten Autos und Kraftfahrzeugern. Große Auswahl von Nutzeisen. Max Weiß, Alteisenhändler, Autover-

wertung, Marburg/Drau, Nagystraße 14 — Tel. 21-30, 125-14

Prothesen jeder Art — Leder — Leichtmetalle — Holz-orthopädische Apparate, Leibbinden, Gummistrümpfe erzeugt und liefert das führende Fachgeschäft F. EGGER, Bandagen und Orthopädie, Lieferant sämtlicher Krankenanstalten und Sozialinstitute, Marburg/Drau, Mellingerstr. 3, 14

Danksagung

Für die Hebevolle Anteilnahme beim Begräbnis und das Mitgefühl an dem so schweren Verlust, den wir durch den unerwarteten Tod unserer unvergeßlichen, herzenguten Mama, Frau KATI SCHMAUTZ erlitten haben, sowie für die schönen Kranz- und Blumenspenden, sagen wir auf diesem Wege allen unseren innigsten Dank. — Wie sehr unsere arme Mama bei allen beliebt war, bewies die zahlreiche Beteiligung an ihrem Leichenbegängnis.

Allen, allen unser herzlichster Dank!

Reichenburg, im Dezember 1943.

Die tieftrauernde Familie Michael Schmautz.

REDIN Pulver für den Wuchs und für die Mastung der Schweine
REDIN, mit garantiertem Erfolg
ZENTRALDROGERIE EMIL THOI
Marburg/Drau, Herren Gasse 3!

NIVEA
ZAHNPULVER

ist ein feines, schäumendes Zahnpflegemittel von erfrischend aromatischem Geschmack. Es ist neu geschaffen worden für den Fall, daß Sie zur Zeit Nivea-Zahnpasta nicht immer bekommen können.

30 N

Oglašuj

TIERARZT HUGO HINTERLECHNER ordiniert

MARBURG/Drau, Kärntnerstraße Nr. 10-II.
Moribunde Fälle werden nicht übernommen.

166

Kundmachung

Am 15. Februar 1944 beginnt an der Winzerschule in Kapellen, Post: Bad Radein, der 10monatliche Winzerkurs, an welchem Winzer- und Besitzersöhne Gelegenheit geboten wird, sich in allen Fächern des modernen Wein- und Obstbaues, der Kellerwirtschaft sowie der Landwirtschaft und den hiezu einschlägigen Zweigen praktisch und theoretisch gründlich auszubilden.

Die Verpflegung und Schulung sind kostenlos!
Aufgenommen werden Bewerber, die mindestens 15 Jahre alt und körperlich gut entwickelt sind.

Die Gesuche, welchen der Nachweis der DJ bzw. die Mitgliedskarte des Steirischen Heimatbundes, das letzte Schulzeugnis, das Gesundheitszeugnis und bei Minderjährigen die Genehmigung der Eltern bzw. des Vormundes beizulegen sind, sind bis 1. Februar 1944 schriftlich oder persönlich bei der Gutsverwaltung der Winzerschule in Kapellen vorzulegen.

Nähere Auskünfte erteilt
Der Gutsverwalter und Winzerschulleiter: 157

Der Gutsverwalter und Winzerschulleiter:

Josef Glaser, e. h.

Schusterlehre-
junge wird bei
voller Verpfle-
gung sofort auf-
genommen. —
Michael Lipelj -
Cilli. 172-6

Junger selbst.
Schneider (23 J.
alt) wünscht m.
einem sympath.
Fräulein gleich.
Alters Bekann-
schaft zu schlie-
ßen, kann auch
jünger sein (un-
ter 20 J.), ev.
Schneiderin. —
Lichtbild u. Zu-
schriften unter
»Glück 1944« a.
d. Verw. d. Bl.
174-12



ANZEIGEN

im »Stajerski
Gospodar« sind
erfolgreich!

Dr. JOSEF CERIN

PRIVAT- UND KASSENARZT IN CILLI,
ORDINIERT WIEDER AB DIENSTAG, DEN
28. Dezember 1943. 167



Hart traf uns die erschütternde Nachricht, daß un-
ser herzenguter, über alles geliebter einziger Sohn,
Bruder und Onkel

JOSEF KAUTSCHITSCH

Panzergranadier,

am 1. August 1943, kaum 18 Jahre alt, im Südtell der
Ostfront bei einem erfolgreichen Angriff den Heldentod
fand.

Lieber Sohn, ruhe sanft in fremder Erde. Unser großes
Leid legen wir in Gottes Hände. 170

Die Seelenmesse wurde am 22. Dezember 1943 um
7 Uhr gelesen.

Marburg-Thesen, den 22. Dezember 1943.

In tiefster Trauer denken an Dein Heldengrab:

Josef und Maria Kautschitsch, Eltern; Marianne, Schwester,
und alle übrigen Verwandten.

Januar	Februar	März	1944			Juli	August	September
S 1 Neujahr	D 1 Siegbert	M 1 Rüdiger				S 1 Reinfried	D 1 Rigobert	F 1 Hedwig
S 2 Dieter	M 2 Mar. Lichtm.	D 2 Eberhard				S 2 Herwig	M 2 Gustav	S 2 Degenh.
M 3 Genevieve	D 3 Irmbert	F 3 Kunigunde				M 3 Raimund	D 3 Heriger	S 3 Hermann
D 4 Rüdiger	F 4 Oskar	S 4 Burkhard				D 4 Ulrich	F 4 Sigrid	M 4 Rosamunde
M 5 Eduard	S 5 Edgar	S 5 Ingomar				M 5 Hugo	S 5 Oswald	D 5 Gerold
D 6 Hl. 3 Könige	S 6 Hildegunde	M 6 Fridolin				D 6 Gottlieb	S 6 Hermann	M 6 Hubert
F 7 Reinhold	M 7 Richard	D 7 Hartwin				F 7 Willibald	M 7 Ulrike	D 7 Helga
S 8 Erhard	D 8 Imenfried	M 8 Gundolf				S 8 Harald	M 8 Hedwig	F 8 Gisela
S 9 Elfrida	M 9 Egbert	D 9 Reinhard				S 9 Gottfried	M 9 Roland	S 9 Oetlieb
M 10 Alrich	D 10 Arnold	F 10 Meinrad				M 10 Amalia	D 10 Hugo	S 10 Diethard
D 11 Hilde	F 11 Adolf	S 11 Wolfram				D 11 Siegbert	F 11 Helmut	M 11 Willibert
M 12 Enat	S 12 Humbert	S 12 Heldengdtg.				M 12 Heinrich	S 12 Adelgard	D 12 Ottilie
D 13 Gottfried	S 13 Irmhilde	M 13 Rosalinde				D 13 Sigrid	S 13 Friderike	M 13 Dietbert
F 14 Otto	M 14 Diethelm	D 14 Mathilde				F 14 Gisbert	M 14 Werneried	D 14 Notburga
S 15 Alfried	D 15 Siegfried	M 15 Adelbert				S 15 Egon	D 15 Hartwin	F 15 Roland
S 16 Roland	M 16 Dankmar	D 16 Heribert				S 16 Walter	M 16 Reinlinde	S 16 Ludmilla
M 17 Amalia	D 17 Volker	F 17 Gertrud				M 17 Ansalde	F 18 Reinhold	S 17 Hildegard
D 18 Willfried	F 18 Hildebert	S 18 Eduard				D 18 Friedrich	S 19 Ludwig	M 18 Richard
M 19 Ingrid	S 19 Friedrich	S 19 Hartwig				M 19 Bornhold	S 20 Bernhard	D 19 Lambert
D 20 Dietrich	S 20 Ulrich	M 20 Wolfram				F 21 Helga	M 21 Irndard	M 20 Friederike
F 21 Wiltrud	M 21 Genstbert	D 21 Dankward				S 22 Einhard	D 22 Siegfried	F 21 Gerold
S 22 Dietlinde	D 22 Marold	M 22 Herlinde				S 23 Arnulf	M 23 Witmar	F 22 Gunthilde
S 23 Raimund	M 23 Reinhard	D 23 Otto				M 24 Konigunde	D 24 Dietrich	S 23 Thekla
M 24 Heribert	F 24 Arnhard	F 24 Friderike				D 25 Meinold	F 25 Ludwig	S 24 Gisela
D 25 Bornhard	S 25 Humbert	S 25 Humbert				M 26 Anna	S 26 Ingrid	M 25 Irment.
M 26 Notburga	S 27 Waldem.	M 27 Rupert				D 27 Berthold	S 27 Gebhard	D 26 Meinhard
D 27 Adalbert	M 28 Heribert	D 28 Guntram				F 28 Notger	M 28 Adclande	M 27 Hiltrud
F 28 Manfred	D 29	M 29 Berthold				S 29 Olaf	M 29 Lothar	D 28 Dietmar
S 29 Gerda		D 30 Roswitha				S 30 Wiltrud	D 30 Siglinde	F 29 Lothar
S 30 Adelgunde		F 31 Wido				M 31 Erna	D 31 Gertrud	S 30 Gerhard
M 31 Konrad								
April	Mai	Juni	Oktober	November	Dezember			
S 1 Hugo	M 1 Nationalittg.	D 1 Konrad	S 1 Erntedanktag	M 1 Allerheilig.	F 1 Edwin			
S 2 Franz	D 2 Gerhilde	F 2 Ulrich	M 2 Berengar	D 2 Ortrud	S 2 Brunhilde			
M 3 Richard	M 3 Ansried	S 3 Klothilde	D 3 Gerhard	F 3 Berthold	S 3 Frank			
D 4 Engelhard	D 4 Adelheid	S 4 Hildebrand	M 4 Herta	S 4 Karl	M 4 Barbara			
M 5 Alfred	F 5 Gotthard	M 5 Winfried	D 5 Gerwig	S 5 Emmerich	D 5 Reinhard			
D 6 Balderich	S 6 Otmar	D 6 Norbert	F 6 Bruno	M 6 Leonhard	M 6 Gertraud			
F 7 Lothar	S 7 Gisela	M 7 Robert	S 7 Gerald	D 7 Engelbert	D 7 Gerhald			
S 8 Berta	M 8 Ida	D 8 Bertram	S 8 Brigitte	M 8 Gottfried	F 8 Guathold			
S 9 Ostersonntag	D 9 Roderich	F 9 Irmgard	M 9 Günter	D 9 G.I.A.G.d.B.	S 9 Helmut			
M 10 Ostermontag	M 10 Gertram	S 10 Margarethe	D 10 Friedrich	F 10 Irmgard	S 10 Metarad			
D 11 Rainer	D 11 Gangolf	S 11 Hilderich	M 11 Roderich	S 11 Martin	M 11 Waldemar			
M 12 Ingeburg	F 12 Irmhilde	M 12 Hartmann	D 12 Maximilian	S 12 Kunibert	D 12 Kuno			
D 13 Hermengfla	S 13 Armgard	D 13 Roderich	F 13 Reinwald	M 13 Edelgard	M 13 Edkwin			
F 14 Hedwig	S 14 Ehrenbert	M 14 Gerold	S 14 Burkhard	D 14 Gerwald	D 14 Folkwin			
S 15 Gottwin	M 15 Robert	D 15 Lothar	S 15 Irmbertha	M 15 Leopold	F 15 Reinald			
S 16 Gebwin	D 16 Dietrich	F 16 Volker	M 16 Herburg	D 16 Otmar	S 16 Adelheid			
M 17 Rudolf	M 17 Bruno	S 17 Adolf	D 17 Hedwig	F 17 Gertraud	S 17 Notger			
D 18 Eduard	D 18 Erika	S 18 Herta	M 18 Berthilde	S 18 Otto	M 18 Wunibald			
M 19 Emma	F 19 Reinbrecht	M 19 Meinrad	D 19 Ferdinand	S 19 Elise	D 19 Wilhelm			
D 20 Gudrun	S 20 Roland	D 20 Adalbert	F 20 Wendelin	M 20 Edmund	M 20 Hermann			
F 21 Manfred	S 21 Muttertag	M 21 Alois	S 21 Ursula	D 21 Amalia	D 21 Idomar			
S 22 Wolfgang	M 22 Heinrich	D 22 Ortrud	S 22 Walburga	M 22 Rüdiger	F 22 Berta			
S 23 Wilhelm	D 23 Arno	F 23 Edeltraud	M 23 Herfried	D 23 Adelgund	S 23 Hildegard			
M 24 Herma	M 24 Hildebert	S 24 Hans	D 24 Harold	F 24 Emma	S 24 Hermine			
D 25 Erwin	D 25 Gilbert	S 25 Berta	M 25 Luitgard	S 25 Bernad	M 25 1. Weihn.			
M 26 Volrad	F 26 Lambert	M 26 Rudolf	D 26 Ermenrick	M 26 Konrad	D 26 2. Weihn.			
D 27 Diethald	S 27 Reinold	7 27 Harsld	F 27 Hiltrud	S 27 Uta	M 27 Hugo			
F 28 Gerfried	S 28 Pfingststg.	M 28 Diethilde	S 28 Ermelinde	D 28 Gunter	D 28 Hubert			
S 29 Irmentraud	M 29 Pfingstmontag	D 29 Peter u. Paul	S 29 Elfrida	M 29 Walter	F 29 Otwald			
S 30 Hildegard	D 30 Ferdin.	F 30 Ehrentraud	M 30 Alfons	D 30 Hilde	S 30 Volker			
	M 31 Mathilde		D 31 Wolfgang		S 31 Balduin			

ŠTAJERSKI GOSPODAR

DIE WOCHENZEITUNG DES
STEIRISCHEN UNTERLANDES

Verlag und Schriftleitung
Marburg (Drau), Badgasse 6

Ruf 25-67

Postscheckkonto Wien 55030

Verlautbarung

Über die Umsiedlung kroatischer Staatsangehöriger und kroatischer Volkszugehöriger aus der Untersteiermark und aus den besetzten Gebieten Kärntens und Krains.

Die Reichsregierung und die Regierung des Unabhängigen Staates Kroatien haben am 11. August 1943 vereinbart, daß die in der Untersteiermark und in den besetzten Gebieten Kärntens und Krains ansässigen kroatischen Staatsangehörigen und kroatischen Volkszugehörigen beliebiger Staatsangehörigkeit in den Unabhängigen Staat Kroatien umsiedeln können. Die von der deutsch-kroatischen paritätischen Kommission bisher als kroatische Volkszugehörige anerkannten Personen gelten ohne weiteres als Umsiedler im Sinne dieser Vereinbarung. Die übrigen Personen haben ihren Entschluß zur Umsiedlung binnen drei Monaten nach dem Tag dieser Verlautbarung bei der deutsch-kroatischen Umsiedlungskommission, Marburg an der Drau, Tegetthoffstraße 11/I, schriftlich zu erklären und die zum Nachweis der kroatischen Staatsangehörigkeit oder Volkszugehörigkeit dienlichen Urkunden vorzulegen. Die Umsiedlungsberechtigten können ihre Erklärungen auch über die kroatischen diplomatischen oder konsularischen Vertretungen oder über die kroatischen Verwaltungsbehörden abgeben, welche die Erklärungen unverzüglich an die deutsch-kroatische Umsiedlungskommission, Marburg an der Drau, weiter leiten werden. Umsiedlungsberechtigte, die unverschuldet nicht in der Lage waren, die Erklärung rechtzeitig abzugeben, haben binnen drei Monaten nach Behebung des Hindernisses noch Gelegenheit zur Abgabe ihrer Erklärungen. Umsiedlungserklärungen können ohne Rücksicht auf die gegenwärtige Mitgliedschaft im Steirischen Heimatbund oder Kärntner Volksbund abgegeben werden. Zur Abgabe der Umsiedlungserklärung sind weiters berechtigt: Kroatische Volkszugehörige, welche in der Zeit vor dem 11. August 1943 ihren ständigen Wohnsitz in der Untersteiermark oder in den besetzten Gebieten Kärntens und Krains hatten und am 11. August 1943 im Gebiet des Unabhängigen Staates Kroatien wohnten.

Personen, welche in der Zeit vor dem 11. August 1943 in der Untersteiermark oder in den besetzten Gebieten Kärntens und Krains ansässig waren und in andere Gebiete des Deutschen Reiches übersiedelt sind.

Physische oder juristische Personen, welche im Unabhängigen Staat Kroatien ihren Sitz haben und ohne in der Untersteiermark oder in den besetzten Gebieten Kärntens und Krains ansässig gewesen zu sein, ihr in diesen Gebieten befindliches unbewegliches Vermögen gegen einen gleichwertigen Ersatz in Kroatien aufzugeben wünschen.

Die Umsiedlungserklärung des Familienoberhauptes gilt für seine ganze Herdgemeinschaft. Im Bestand der Herdgemeinschaft können folgende Personen mit umsiedeln, auch wenn sie in ihrer Person die Voraussetzungen der Umsiedlung nicht erfüllen:

Der Ehemann, die Ehefrau, leibliche Kinder, Pflege- und Ziehkinder, Enkel, Eltern und Voreltern. Personen über 18 Jahre sind berechtigt, innerhalb zweier Monate gegen die Erklärung des Familienoberhauptes bei der Umsiedlungskommission Einspruch zu erheben.

Die Umsiedlung muß in den Landkreisen Rann an der Sawe und Trifail bis zum 31. Januar 1944, im Landkreis Pettau und Bezirk Luttenberg bis 5. Mai 1944, im Landkreis Cilli bis zum 31. August 1944, und in den übrigen Gebieten bis 31. Dezember 1944 abgeschlossen sein.

Die Umsiedler können ihr bewegliches Vermögen im Rahmen der Bestimmungen des Umsiedlervertrages zollfrei mitnehmen. Wenn sie bewegliches oder unbewegliches Vermögen zurücklassen, wird dieses mit dem Unabhängigen Staat Kroatien verrechnet, von welchem die Umsiedler einen Naturalersatz im gleichen Wert aus den von den deutschen Umsiedlern in Kroatien zurückgelassenen Vermögenswerten erhalten werden.

Arbeitern, Angestellten, Gewerbetreibenden und Unternehmern wird eine gleichartige Beschäftigung in Kroatien zugesichert.

Antragsvordrucke und weitere Auskünfte können jederzeit bei der deutsch-kroatischen Umsiedlungskommission in Marburg an der Drau eingeholt werden. Die deutsche Geschäftsstelle befindet sich in der Tegetthoffstraße 12, ebenerdig, rechts; die kroatische Geschäftsstelle: Tegetthoffstraße 11/I, Stock, links.

Die Vereinbarung zwischen der deutschen Regierung und der Regierung des Unabhängigen Staates Kroatien, vom 11. August 1943, über die Umsiedlung kroatischer Staatsangehöriger und kroatischer Volkszugehöriger aus der Untersteiermark und aus den besetzten Gebieten Kärntens und Krains in den Unabhängigen Staat Kroatien, gilt hiemit im Sinne des Artikels 14 dieser Vereinbarung als mit dem 31. Oktober 1943 verlautbart.

156

DEUTSCH-KROATISCHE UMSIEDLUNGSKOMMISSION
in Marburg an der Drau.

Proglas

o preseljenju hrvatskih državnih pripadnika i sunarodnjaka iz Južne Stajerske i zaposjednutih područja Koruške i Kranjske.

Vlada Nezavisne države Hrvatske i vlada Njemačkog Reicha utanačile su dana 11. kolovoza 1943, da se u Južnoj Stajerskoj i zaposjednutim područjima Koruške i Kranjske nastanjeni hrvatski državni i hrvatski narodni pripadnici, bilo kojeg državljanstva, mogu preseliti u Nezavisnu Državu Hrvatsku.

Osobe, koje su po hrvatsko-njemačkoj paritetnoj komisiji već do sada priznate kao Hrvati, smatraju se isto tako preseljenicima kao i osobe u smislu gornjeg utanačenja. Ostale osobe, koje se još nisu prijavile, a smatraju se hrvatskim državnim pripadnicima ili sunarodnjacima, imaju svoju odluku za preseljenje u roku od tri mjeseca, nakon objave ovog proglašenja, pismeno uputiti ili izjaviti kot hrvatsko-njemačkog povjerenstva za preseljenje Marburg a. d. Drau, Tegetthoffstraße 11/I, lievo uz prilog dokaza o hrvatskoj državnoj in narodnoj pripadnosti.

Osobe, koje imaju pravo na preseljenje, mogu svoje izjave podnijeti i preko hrvatskih diplomatskih ili konzularnih zastupstva, kao i preko hrvatskih upravnih oblasti u domovini, koje će te izjave dostaviti hrvatsko-njemačkom povjerenstvu za preseljenje, Marburg a. d. Drau. Za osobe, koje svojom krivnjom ne će biti u stanju podnijeti izjavu o uređenom roku, izteći će rok za prijavu tri mjeseca nakon odstranjenja zaprieke.

Izjave o preseljenju mogu dati i osobe hrvatskog podrijetla, koje su članovi Stajerscher Heimatbunda ili Kärntner Volksbunda.

Izjavu o preseljenju ovlaštení su nadalje dati:

Hrvatski državni pripadnici i sunarodnjaci, koji su prije 11. VIII. 1943. imali svoje stalno boravište u Južnoj Stajerskoj ili u zaposjednutim područjima Koruške i Kranjske, a 11. VIII. 1943. nastanjeni su u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj; osobe, koje su prije 11. VIII. 1943. boravile u Južnoj Stajerskoj u zaposjednutima područjima Koruške i Kranjske, a bile su preseljene u Njemački Reich; fizičke ili juridičke osobe, koje u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj imaju svoje stalno boravište, a nisu stalno boravile u Južnoj Stajerskoj i zaposjednutim područjima Koruške i Kranjske, ako u tim područjima žele svoju nepokretnu imovinu napustiti radi zamjene za istovriednu imovinu u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj.

Izjava o preseljenju, koju je podnela glava obitelji, vrijedi za njegovu celu kućnu zajednicu. U sastavu kućne zajednice mogu biti preseljene i osobe, koje ne udovoljavaju uvjetima za preseljenje, kao: muž, žena, djeca, roditelji, djeđovi, bake, unuci te posvođaci i hranjenčad. Osobe starije od 18 godina imaju pravo podnijeti unutar dva mjeseca, protiv izjave glade obitelji, za svoju osobu prigovor radi preseljenja.

Preseljenje mora biti dovršeno:

u zemaljskom okružju Rann an der Sawe i Trifail do 31. siječnja 1944;

u zemaljskom okružju Pettau i kotaru Luttenberg do 15. svibnja 1944;

u zemaljskom okružju Cilli do 31. kolovoza 1944,

a u ostalim područjima do 31. prosinca 1944.

Preseljenci mogu svoju pokretnu imovinu, prema propisima utanačenja o preseljenju prevesti slobodno bez carine.

Za pokretnu i nepokretnu imovinu, koju će preseljenci ostaviti, primit će zamjenu u naravi u jednakoj vrijednosti iz imovine, koju su već ostavili njemački preseljenci u Hrvatskoj.

Radnicima, činovnicima, obrtnicima i poduzetnicima biti će osigurana istovrstna uposljenja u domovini.

Obrazac za podnošenje prijave, kao i sve daljnje upute mogu se u svako vrijeme dobiti kod hrvatsko-njemačkog povjerenstva za preseljenje u Marburg an der Drau — hrvatska delegacija: Tegetthoffstraße 11/I, lievo. Ured njemačke delegacije nalazi se u Tegetthoffstraße 12, prizemno, desno.

Na temelju člana 14 utanačenja, između vlade Nezavisne Države Hrvatske i vlade Njemačkog Reicha od 11. VIII. 1943., o preseljenju hrvatskih državnih pripadnika i hrvatskih sunarodnjaka iz Južne Stajerske i zaposjednutih područja Koruške i Kranjske, na područje Nezavisne Države Hrvatske rok za podnošenje prijave počinje teći danom ovog proglašenja, dne 31. listopada 1943.

156

HRVATSKO-NJEMAČKO POVJERENSTVO ZA PRESELJENJE
Marburg a. d. Drau.

Tausche ein Zinshaus auf dem schönsten Platz in Semlin, Kroatien, m. 10 versch. Wohnungen u. ein Lokal; jährliche Rente über 110.000 Kuna, gegen einen gleichw. Land-, Wald- od. Hausbesitz in Steiermark. — Anfr.: F. Novak, Semlin, Roseggerstr. 13-I, Kroatien. 167-2

Lehrjunge, gesund, kräftig u. arbeitsfreudig, gesucht. Kost u. Wohnung im Hause. Gaspar Franz, Schneidermeister, Hartenstein, Post: Windischgraz. 168 f

Zwecks sofort. Ehe suche Bekanntschaft mit schönem u. hübschem Mädchen im Alter von 25 bis 35 Jahren. Ich bin zweifacher Gewerbetreibender mit einer schönen Landwirtschaft, mittleren Alters, schöner, großer Statur und unabhängig. Ernste Antr. mit Lichtbild an die »M. Z.«, unt. »Glücklich«. 165-12.

Brauner Seidenrock ist am 27. XII., zwischen 18—19 Uhr i. d. Tegetthoff- und Mellingerstr. in Verlust geraten. Der ehrl. Finder wird gebitt. diesen bei Milinkowitsch, Domkogelgasse 85, geg. Belohnung abzugeben. 169-13

Werbet
für das
Deutsche
Rote
Kreuz

Ein gut erhalt.
Jagdgewehr,
Kaliber 16, mit
Einlagläufen um
450 RM zu ver-
kaufen. Adr. in
der »M. Z.« —
Marburg/Dr.
163-3

Gut entwickelte
Wurzelreben
hat die Rebs-
schule Druso-
witsch in Jör-
gendorf (Kreis
Pettau) abzu-
geben. Für Sor-
te und Unterla-
ge garant. der
Rebschulbesit-
zer Alois Drus-
owitsch.
144-3

Winzerel in be-
stem Zustande,
mit großem De-
putat, Futter
vorhanden, für
3—5 Arbeitskr.,
sofort oder im
Frühjahr zu ver-
geben. Angeb.
an Weing. Son-
nenberg, Ziereg
3. Post Oberku-
nigund. 79-6

2 Kaufmanns-
lehrlinge wer-
den aufgenom-
men. Franz Pu-
chan, Schwar-
zenbach, Mieß-
tal. 140-6

Junger, gesun-
der, starker
Lehrjunge, gu-
ter Rechner,
wird bei Hans
Gruber, Ge-
mischwaren-
handl., Schön-
stein, sof. auf-
genommen.
164-f

Wer kann Aus-
kunft geben, wo
sich ein kleiner,
weißer Spitz-
hund befindet,
welcher am 29.
November aus
der Necker-
mannq., od. Jes-
senkoq. in Cilli
von einer unbe-
kannten Person
entführt wurde,
bekommt schö-
ne Belohnung!
Bekanntgabe
an: Mastnak —
Cilli, Necker-
mannqasse 2.
161-13

Biere

aus den
BRAUEREIEN
PUNTIGAM
und
BRÜDER
REININGHAUS
GRAZ

Niederlagen:

Marburg a/Dr., Tegetthoffstr. 3
Pettau, Ringstrasse 2
Pölschach - Märchendorf 45

Vor Geldschäden
bei Fliegerangriffen

schützt eine
Spareinlage
bei den

Untersteirischen Sparkassen



In einem Lazarett an der Ostfront erlag am 16. Ok-
tober 1943 seiner Verwundung unser liebster und
einziger Sohn

MAX KLADNIK

Pionier,

im 19. Lebensjahr.

Ruhe sanft, liebster Sohn in fremder Erde.

Michelberg ob Prassberg, am 20. Dezember 1943.

In tiefer Trauer:

Johann und Maria Kladnik, Eltern; Maria, Franziska, He-
lene und Pepl, Schwestern, und alle Verwandten. 160



Hart und schwer traf uns die erschütternde Nach-
richt, daß unser innigstgeliebter Sohn, Bruder und
Schwager

STANISLAUS

Grenadier,

im Alter von 20 Jahren am 28. Oktober 1943 an der Ost-
front fiel.

Er starb für Großdeutschland in dem auch wir im
Glauben an die große Zukunft leben und wirken wollen.

In tiefer Trauer:

Franz und Maria Schnidaritsch, Eltern; Franz und Josef
zZt. bei der Wehrmacht, Brüder; Albina und Anna, Schwe-
stern, und Schwager. 159

Danksagung

Allen Verwandten, Freunden und Bekannten,
welche meinen guten Mann MICHAEL BRESOW-
NIK vulgo ANSCHITSCH zur letzten Ruhestätte
begleiteten und Blumen spendeten, sage ich mei-
nen herzlichsten Dank.

Hinterberg (Werbe) bei Windischgraz, 21. De-
zember 1943.

171

Marie Bresownik, Gattin



Schwer traf uns die traurige Nachricht, daß unser
trauer, geliebter Sohn und Bruder

ANTON SCHULAR

Grenadier,

am 8. Dezember 1943 im 23. Lebensjahre an der Ostfront
den Heldentod fand.

Du wirst in unseren Herzen weiterleben. Fern von der
geliebten Heimat ruhest Du in fremder Erde.

Obertal bei Eichtal, den 18. Dezember 1943.

In tiefer Trauer: Franz und Maria Schular, Eltern; Franz
und Johann, Brüder; Maria Agnes und Antonia, Schwe-
stern, und alle übrigen Verwandten. 158

UPOŠTEVAJTE
PREDPISE
LETALSKE
ZASČITE!

Anzeigen

im »Stajerski
Gospodar«
sind erfolgreich

